

Innsyn:	Utgitt av Fjellhaug Skoler, Sinsenveien 15, N-0572 Oslo. Tlf 23 23 24 00. Telefaks 23 23 24 10. Bankgiro:8220.02.90549
Redaktør:	Dagfinn Solheim, dsolheim@nlm.no
Redaksjonsråd:	Mona Bø, Gunnar Oseng, Jan Ove Selstø og Dagfinn Solheim
Sekretær:	Kasy Børve

Rekruttering

Innholdsfortegnelse

Leder	2
Hjalmar Bø : Teltmakertjeneste i NLM	3
Bjørn Brudeli : Sendemenighet og teltmakere	7
Ernst Jan Halsne : Rekruttering til heimearbeidet	13
Harald Hodne : Med mange års yrkes- og livserfaring til ytremisjonsarbeid.	15
Øystein Hauge : Hvordan blir mennesker engasjert i teltmakerarbeid?	19
Terje Eggebø : Å rekruttere unge for ytremisjon	26
Marit Thingbø : Hvordan kan vi formidle kallet i dag?	28
Ole Kristian Sameien : Frivillighetsperspektivet – Teltmakere i Norge?	34
Per Ove Malmin : Allidrett – hvordan får vi tak i unge ledere?	38
Jan Ove Selstø i samtale : Rekruttering blant hjemmевærende misjonærer	40
Hans Kristian Skaar : De ensomme lederne – tenåringsarbeid	42
Lars Stensland : Forståelsen av kall blant ungdom i dag	46
Harvey Phillips, Ph.D : Friends of China Foundation	49
Tor Erling Fagermoen : Vi kan tenke oss å bli misjonærer – en spørreundersøkelse	51
Liv Riiser : Misjonær til gjenbruk	52
Nytt fra Fjellhaug	54
Bokanmeldelser	55
De som skriver	59

Gud har en plass for den enkelte

Leder

Nå spørres det etter misjonærer på de fleste av våre felt. Noen steder er det nær krise pga misjonærmangel. Fra Etiopia hører vi om alt for få misjonærer til å sette inn i evangeliserings- og kirkebyggende arbeid. I Peru og Bolivia er det mange som skal heim i nær framtid og få som kommer ut. Seminaret der ute mangler folk. I Indonesia er det også flere som skal heim, men få som kommer ut.

Det trengs flere misjonærer i vanlig tradisjonell misjonsvirksomhet. Vi trenger flere som har gått på Fjellhaug og er rede til å gå inn i evangelisering, kirkebygging og undervisning. Ledelsen i misjonen spør hvordan en kan rekruttere flere inn i dette arbeidet. Misjonærene ute spør om vi ikke har flere å sende.

Bistandsarbeid er en viktig del av vårt engasjement ute. Men det kan ikke erstatte evangeliserende arbeid. Vi trenger flere teltmakere som kan gå inn i forskjellige oppgaver. Vi er også åpne for kortere engasjement. Noe av dette kommer i fokus i dette nummeret av Innsyn. Det er viktig å fortelle om de forskjellige oppgavene og mulighetene som ligger der. Det ene står ikke i motsetning til det andre, men kallet kommer på forskjellig vis.

Heimearbeidet trenger også fornyelse og nye arbeidere og ledere. Det drives lite tenåringsarbeid i Norge og i andre land. Er ikke dette en stor utfordring? Det finnes ensomme ledere. Hva kan vi gjøre med det? Allidrett er blitt et viktig satsningsområde. Hvordan kan vi komme videre med dette?

Vi fokuserer også på kallet. En spørreundersøkelse på Fjellhaug viser at mange unge går med et kall til forskjellig slags tjeneste i Guds rike. Hvem er det som følger dem opp slik at vi får mange nye arbeidere og ledere, både på full tid og på fritid? I den senere tiden har mange land fokusert på kallet som kommer til noe eldre mennesker. Misjonsarbeidet blir den andre yrkeskarrieren. Det er viktig at vi er åpne for Guds kall og ledelse hele livet. De gavene vi har fått av Gud skal brukes til Guds ære. Samtidig må vi være flinke til å samtale med hverandre om kallet og oppgavene. Både ledere, forkynnere og vanlige kristne må være med å formidle kallet. Be derfor at høstens Herre må sende ut arbeidere til sin høst!

Teltmakertjeneste i NLM

- Hvilke behov er det og hva slags yrker er det tale om?

Av Hjalmar Bø

NLM har alltid sendt ut kristne fagfolk. Mange av de første misjonærene som dro til Kina var lærere og helsepersonell. I Afrika har mange fagfolk lagt ned et fantastisk arbeid gjennom byggeprosjekter, jordbruksprosjekter og store helseprosjekter.

Teltmakertjeneste i NLM

Når NLM i dag snakker om Kristent Fagpersonell mener vi kristne fagfolk som i tilknytning til et faglig arbeid ønsker å være vitner i land der det ikke er mulig å drive tradisjonell misjonsvirksomhet. Utsendingene vil da ta seg en vanlig sekulær jobb som danner visumgrunnlag for deres tjeneste i det gjeldende land.

Rådsmøte på Sygna 1987 drøftet et utvidet engasjement i det noen av oss kaller "creative access countries" og tilskyndet hovedstyret til å prioritere arbeidet med tilrettelegging av tjeneste for kristent fagpersonell.

"Ingen Snarvei for Evangeliet" skriver "som misjonsmetode betraktet er faglig arbeid en unik mulighet for å få kontakt med og være et vitnesbyrd overfor befolkningsgrupper som kanskje ville vært utelukket for tradisjonell misjon... Vi bør oppmuntre våre kristne ungdommer som tar høyere utdanning, til å søke seg arbeid i utlandet." Vi lever i en globalisert verden hvor store internasjonale selskaper har kontorer over hele verden. I NLM er det mange mennesker som jobber og lever innen fagområder med få kristne og mange reiser til land og områder med mange unådde folkegrupper. Kristent fagpersonell handler om å leve som en misjonsfokuset kristen i disse miljøene. En blir ikke teltmaker av å sette seg på et fly for å dra til et annet land. Teltmakertjenesten er et kall til alle kristne om å leve som hverdagskristne i arbeid og fritid, men det er et spesielt kall til noen mennesker om å dra inn i områder hvor evangeliet ennå ikke er kjent. Som en arbeidsdefinisjon har jeg valgt å bruke:

- ◆ "En teltmaker/kristent fagpersonell er en misjonsfokuset kristen som gjennom sitt yrke eller studium er ledet til de minst nådde folkeslag for å være et kristent vitne"

NLM ønsker å være med å dyktiggjøre kristne fagfolk til å være hverdagskristne i arbeid og fritid der hvor de bor og i den jobben de er satt til å gjøre, men også til å dyktiggjøre kristne fagfolk til tverrkulturell tjeneste i land som er stengt for vanlig misjonsvirksomhet. Egil Grandhagen fikk i samarbeid med Fjellhaug Misjonshøyskole i ansvar å utarbeide et desentralisert Teltmakerkurs. Teltmakerkurset har blitt holdt i Bergen, Oslo, Trondheim og på Ås hvor kurset var knyttet opp til studentlaget ved Universitetet for miljø- og biovitenskap. Høsten 2006 starter et nytt kurs i Stavanger. Målsettingen med studiet er å dyktiggjøre studentene innfor teologi og praktisk misjonslære slik

at de skal kunne fungere på en god måte i en fremmed kultur, og kunne formidle det kristne budskap på tvers av kulturelle grenser.

NLM tror at teltmakertjeneste er en arbeidsform som vil bety mye i årene fremover. Vi er glade for at vi i dag har kristne fagfolk som jobber i Asia og Sentral-Asia i land som er stengt for vanlig misjon. Men vi er også glade for at vi har muligheten til å hjelpe kristne fagfolk i flere land til å leve som tydelige kristne slik at de kan gi god faglig hjelp og et varmt kristent vitnesbyrd. Nedenfor vil jeg si litt mer om behov og muligheter for teltmakertjeneste generelt og mer konkret om behovene vi har i NLM.

Av sikkerhetsmessige hensyn bruker jeg i dette dokumentet de generelle betegnelsene Sentral-Asia og Kina, uten å spesifisere områdene mer nøyte.

Generelle muligheter og behov

Det har blitt påpekt ved flere anledninger at det er bare vår kreativitet som setter grenser for mulighetene til å arbeide som kristent fagpersonell. Dette dokumentet vil først gi en generell beskrivelse av muligheter før en ut fra de rammene NLM jobber innen vil være mer konkret om muligheter og behov. Faren ved å lage en liste er at det er umulig å lage en fullstendig liste og en må derfor se på dette dokumentet som et arbeidsredskap. Listen kan også brukes som en bønneliste.

Samarbeid med lokale kristne

I de fleste land hvor det ikke kan drives tradisjonelt misjonsarbeid finnes det likevel kristne enkeltpersoner og i noen områder små kristne fellesskap. I noen land kan disse fellesskapene møtes i åpenhet og danne åpne menigheter, mens i mange land må de møte mer eller mindre skjult. I land hvor myndighetene har streng kontroll over de åpne kirkene vil en finne registrerte og uregistrerte menigheter. De uregistrerte menighetene blir mange ganger tvunget til å møte "under jorden".

I samarbeid med lokale kristne er det blant annet behov for:

- teologisk opplæring
- lederskapstrening
- kompetansebygging innen bistand, diakoni, sjelesorg og familieveiledning
- utvikling av teologisk litteratur

I de fleste land hvor en ikke kan drive tradisjonelt misjonsarbeid kan en ikke få visum til å drive denne type menighetsrelatert arbeid. Derfor er dette arbeid som teltmakere vil engasjere seg i utenom den vanlige jobben eller arbeid som vil bli utført av mennesker som kommer inn på korttidsoppdrag.

Andre muligheter

Undervisning: Mange land melder om behov for undervisningskompetanse innen fagfeltene engelsk og lærerutvikling. For undervisning på universitetsnivå kreves det en utdanning på Masternivå.

I noen land er det opprettet opplæringsssenter hvor det drives undervisning innen blant annet fagfeltene engelsk, ledertrening, økonomi og administrasjon, tverrkulturell forståelse og bistand.

Student: Som student har en i de fleste land muligheten til å få visum og ha en strategisk plassering blant grupper som vil forme utviklingen i et land. Bevisste kristne studenter som tar en del av sitt studium i et annet land kan ha en viktig vitnetjeneste blant studenter og lærere.

Bistand: Mange av de minst nådde folkegruppene lever i fattige land hvor det er behov for bistandspersonell innen helse, jordbruk, utdanning og miljøvern.

Business: Utenlandske eksperter har også funnet strategiske oppgaver innen store nasjonale og internasjonale selskaper. Har en de rette kvalifikasjoner og erfaring vil dører åpne seg til strategiske og viktige arbeidsoppgaver på mange nivå.

Idrett, kunst og musikk er døråpnere som gir mange muligheter til å bygge relasjoner og formidle et kristent vitnesbyrd.

Pensjonister: Til slutt i denne generelle listen vil jeg utfordre gruppen av "unge" pensjonister. I mange land i Asia er alder og erfaring viktig og Norge har mange godt kvalifiserte pensjonister som kan tilføre mye til behovene innen dagens misjon.

NLMs muligheter og behov:

Mange av de områdene som er nevnt ovenfor vil være gjeldende også for NLMs behov og muligheter, men nedenfor vil jeg konkretisere behovene for Kina og Sentral-Asia.

Vi har behov for mennesker:

- med et kall fra Gud til å gå inn i en langtidstjeneste som kristent fagpersonell i Kina og Sentral-Asia
- med et kall til å jobbe blant de minst nådde etniske folkegrupper
- med et kall til å jobbe blant muslimer
- med et kall til å jobbe mot den intellektuelle eliten ved universitetene
- som ønsker å lære det lokale språket godt slik at de kan drive med disippeltrening og opplæring av lokale kristne
- som kan fungere i et internasjonalt arbeidsfelleskap

Kina

I Kina er det behov for:

- en erfaren businessperson som kan lede et internasjonalt kontor
- engelsklærere
- bistandspersonell innen jordbruk, helse, miljøvern og utdanning
- personell innen økonomi og administrasjon

- eksperter innen HIV/AIDS

Sentral-Asia

I Sentral-Asia er det behov for:

- bistandspersonell innen jordbruk, helse, miljøvern og utdanning
- personell innen økonomi og administrasjon
- engelsklærere

Kristne på heltid

"Evangeliet om riket skal forkynnes **for hele verden til vitnesbyrd for alle folkeslag**, og så skal enden komme" sa Jesus (Matt 24,14). Gud er tålmodig og venter (2 Pet 3,9) for at evangeliet skal nå ut til alle folkeslag. Dette er et kall til alle kristne. Hvordan kan vi kombinere yrke og forkynnelse av evangeliet slik at mennesker møter Jesus til frelse og fornyelse?

NLM er en lekmannsorganisasjon og det er derfor ikke en ny og revolusjonerende ide at kallet til kristen tjeneste og vitnesbyrd virkeliggjøres i ethvert yrke. Men vi utfordres til å være kristne på heltid og til å leve ut det Kristi budskap til menneskene vi lever blant. Vi utfordres også til å bruke de evner og ressurser Gud har gitt oss til å bringe evangeliet til alle folkeslag. Som lekmannsorganisasjon har NLM en fremtid og vi har behov for misjonsfokuserte kristne fagfolk som vil leve til ære for Gud i arbeid og fritid.

Sendemenighet og teltmakereⁱ

Av Bjørn Brudeli

Innledning

Denne artikkelen vil ta for seg en av flere problemstillinger misjonsorganisasjoner står overfor i arbeidet med strategier for bruk av teltmakere i sin tjeneste. Artikkelen tar konkret for seg Norsk Luthersk Misjonssamband, men saken er relevant for alle tradisjonelle misjonsorganisasjoner. I relevans for temaet defineres en teltmaker å være en person som vitner om evangeliet i arbeid og fritid, og videre underviser nye kristne, i en kultur hvor vedkommende har et sekulært yrke eller oppdrag. En teltmaker har ikke evangelisering eller menighetsbygging som sin profesjon.

I løpet av de siste 30 årene har flere kirker og misjonsorganisasjoner fått interesse for teltmakertjeneste, særlig med tanke på å nå inn i områder hvor misjonærer ikke har anledning til å virke av politiske eller religiøse grunner. Misjonsorganisasjonene står imidlertid overfor flere utfordringer når det gjelder å planlegge en strategi for denne måten å arbeide på. Organisasjoner som NLM sender ut misjonærer som NLM har kalt og forberedt. NLM har startet arbeid på ulike felt som organisasjonen selv plasserer misjonærer inn i, og disse får arbeidstillatelse og visa på grunnlag av at deres profesjon er misjonærer.

NLMs egenart som sendemisjon.

NLM er en sendeorganisasjon. Det understrekes i grunnreglene, og det forsterkes i senere strategidokumenter som "Ingen Snarvei for Evangeliet" I grunnreglene sies det at NLM skal "utdanne, sende og underholde misjonærer"ⁱⁱ I § 15 om misjonsfeltene sies det: "Hovedstyret kaller, innvier og sender misjonærer til feltene på vegne av misjonsfolket."ⁱⁱⁱ Grunnreglene pålegger hovedstyret gjennom sin administrasjon å sende ut misjonærer på vegne av misjonsfolket. Dette er grunnleggende for NLMs misjonsstrategi, og det kan ikke endres uten at NLM endrer sin egenart.

Erfaringene tilsier også at det er en stor styrke for misjonærene å vite at de er sendt. Det gir økonomisk trygghet og ro å vite at en organisasjon har tatt på seg ansvaret for dem. Det gir en juridisk trygghet. NLM er nøye på å følge opp de forpliktelser de har overfor utsendingene som deres arbeidsgiver. Det å vite at misjonærene er sendt av et misjonsfolk gjør at de vet at tjenesten er et delt ansvar der misjonsfolket bærer sin del. Misjonærene står ikke alene, de er en del av et tjenestefellesskap, og de har fått kallet til å være utsendinger for et misjonsfolk som eier det samme kallet og har tatt på seg de samme forpliktelsene i tjenesten som misjonærene har.

Det er også klar bibelsk grunnlag for at utsendinger er sendt. I Rom 10 trekker Paulus en direkte linje mellom det at folk blir frelst ved å påkalle Herren, og det

at noen er utsendt. (Rom 10; 14-15) Vi ser også at de første utsendingene vi leser om i Apostlenes Gjerninger er utsendt av menigheten i Antiokia. (Apg 13; 1-4)

NLM ønsker å være en sendemisjon der misjonærene er den viktigste ressursen med tanke på arbeidet i andre land. Dette understrekes i dokumentet "Ingen snarvei for evangeliet, handlingsplan for ytremisjonsarbeidet" som ble vedtatt av generalforsamlingen i 2000. Her heter det: "NLMs viktigste aktivum er misjonærene. Organisasjonen kaller, utdanner og tar på seg å plassere utsendinger i meningsfullt arbeid på misjonsfeltene"^{iv} Misjonsbefalingens ord om å "gå ut" blir i NLM konkretisert ved at hovedstyret på vegne av misjonsfolket sender misjonærer som reiser til områder i verden hvor evangeliet ikke er nådd.

Nye utfordringer

I de 115 år som NLM har sendt misjonærer ut til områder hvor evangeliet ikke har vært kjent har en virket i land der det var legalt å arbeide som misjonærer. Ikke alltid var det evangeliske arbeidet like mye verdsatt av myndighetene. Likevel har myndighetene sett på profesjonen misjonær som en legitimert grunn til å få arbeidstillatelse i landet. I noen av disse landene har en etter hvert opplevd en viss restriksjon. Arbeidet har ekspandert i disse landene, og NLM misjonærer har kunnet gleden seg over nasjonale kirker som vokser opp og selv tar hånd om menighetsbygging i landet. NLM ønsker å være med fortsatt særlig med tanke på utdannelse og fostring av nasjonale arbeidere.

Vår oppgave er ikke avsluttet ved at nye menigheter er blitt plantet. Bibelundervisning er en viktig oppgave. Det samme er bistandsarbeidet. Den nasjonale kirke trenger hjelp til å utvikle rutiner for ledelse og administrasjon. Den skal bli en misjonerende kirke^v

Strategidokumentene til NLM ser klare på at en ønsker å være en "verdensomspennende bevegelse som kjenner seg forpliktet på misjonsbefalingens *Gå ut*"^{vi} Dette betyr at organisasjonen stadig må gå til nye områder der evangeliet er ukjent. Nå er situasjonen den at 75 % av dem som ikke har hørt evangeliet bor i land som av ulike grunner ikke gir visa til mennesker som har misjonær som sin profesjon. Grunnene til dette er flere. Delvis er dette land som en ikke har prioritert nettopp fordi misjonærer ikke har fått innreisetillatelse. Delvis kommer det av en effekt av globaliseringen der etnisk og religiøs bevissthet har gjort at en er skeptisk til utenlandske religiøse arbeidere. Vi har også sett at stor politiske omveltninger ikke minst i Sentral Asia har ført til at totalitære regimer har oppstått. Disse regimene er redd for at religionene skal blomstre opp og spore til oppstand mot regimet. De er også redd misjonærer fra andre land kan virke truende på regimet.

En annen utfordring som NLM som sendeorganisasjon møter er det faktum at færre synes å søke om å bli misjonær. Det å ha misjonærer som sin viktigste ressurs blir vanskelig dersom ingen er villig til å bli sendt. Andre organisasjoner opplever denne vansken kanskje vel så sterkt som NLM. Grunnene til at en slik situasjon oppstår kan sikkert være mangfoldig. I NLM har en ikke undersøkelser som gir noe entydig svar. Dersom en skal lete etter kulturelle grunner til at færre søker seg til organisasjoner som NLM er det naturlig å se på en økende tendens ettersom den postmoderne kulturen får større nedslagsfelt også blant kristne. Denne kulturen er skeptisk til organiserte enheter.^{vii} Det å være sendt betyr at det forventes lojalitet overfor den kirke eller organisasjon som har sendt en. En misjonær i NLM har gitt seg selv til å tjene Herren gjennom NLM, og innordner seg under NLMs instruksjer og regelverk. Det ligger også en forpliktelse til å arbeide etter vedtatte strategier og handlingsplaner.

Det er all grunn til å tro at personer som søker til NLM også påvirkes av denne postmoderne ideologien. Dr. Eddie Gibbs har sagt at om vi ikke alle er postmodernister blir vi alle postmodernisert.^{viii} Flere og flere vil tenke kritisk om autoriteter, og særlig organiserte autoriteter som en misjonsorganisasjon står frem som. Mange vil gjerne gå inn i en tjeneste, men de føler at en organisasjon ikke gir dem den friheten som de ønsker å ha når det gjelder hvordan de skal legge opp tjenesten. Ut fra dette skulle da telmtakertjenesten passe godt inn. Det oppstår imidlertid en uklarhet når en organisasjon ønsker å sende telmtakere. Da binder en seg opp på samme måte som tradisjonelle misjonærer. Fordi verken NLM eller andre organisasjoner synes å ha lyktes i å definere hva telmtakertjeneste i deres kontekst er, vil en usikkerhet muligens hindre noen i å søke seg til organisasjonen.

Telmtakertjeneste i NLM

I NLM har inkludert telmtakertjeneste i sin strategiske tenkning i mange år. Det er i første rekke behovet for å kunne nå inn til de områdene hvor flertallet av de unådde folkegruppene er som har drevet tanken frem. I handlingsplanen for ytremisjonsarbeid, vedtatt av generalforsamlingen i Ålesund i år 2000 kommer dette klart frem: "Som en strategi for å få innpass i land som er stengt for tradisjonell misjonsvirksomhet, har også NLM satset på telmtakertjeneste"^{ix} Det er også verdt å merke seg hva handlingsplanen sier videre om telmtakertjenesten. Det pekes først på at faglig arbeid (andre profesjoner enn det å være misjonær) gir større legitimitet hos lokalbefolkningen. Videre sies det:

For det andre vil evangeliserings – og opplæringsarbeid som drives på fritiden i sammenhenger der misjonærene ikke har direkte kontroll med menighetsbyggingen, letter fremme større stedegent engasjement og utvikling.^x

Sendeaspektet: Skal NLM ta i bruk teltmakere i sin tjeneste vil en umiddelbart tenke at NLM skal sende ut teltmakere. Det er ingen tvil om at en teltmaker har behov for å være sendt av noen. Det gir en trygghet å vite at en har en organisasjon bak seg. En har et misjonsfolk som støtter både økonomisk og i forbønn. Det er et apparat som tar seg av medarbeideren personmessig, og det er en administrasjon som tar seg av de mange praktiske ting. Det å ta på seg et slikt sendeansvar er helt og fullt i pakt med NLMs egenart. Problemet er at det i noen tilfeller ikke er i pakt med teltmakertjenestens egenart. En teltmaker som arbeider i land hvor misjonærer ikke får visa, får komme inn i landet nettopp fordi hun eller han ikke er knyttet opp mot noen misjonsorganisasjon. I jobbsøknad, eller i visumsøknad eller i andre offisielle papirer skal ikke NLM nevnes.

Misjonens sendeansvar baserer seg mye på at misjonsfolket stadig får meldinger fra arbeidet ute. Tradisjonelt er mye av denne informasjonen gitt gjennom Utsyn og andre av NLMs publikasjoner. For teltmakere har denne informasjonskanalen ikke vært mulig å gjøre fullt ut nytte av. En teltmaker i et land hvor kristen misjon ikke er legitimt vil slik informasjon gjennom en organisasjons publikasjoner knytte teltmakeren opp til organisasjonen.

Videre er det også slik at en teltmaker vil ha problemer å svare ærlig på alle spørsmål om hvorfor hun er i landet, eller hvor hun har sin lønn fra.^{xi} Spørsmålet om teltmakeren har en dobbel agenda er vanskeligere å svare ærlig på dersom en vet at en sendt av en misjonsorganisasjon.

Vi ser av dette at det er store utfordringer knyttet til at en sendeorganisasjon som NLM skal kunne sende teltmakere på samme måte som andre misjonærer, når det er snakk om arbeid i stengte land. Også i land hvor en misjonær kan oppnå arbeidstillatelse, vil det også gi grunnlag for en del spørsmål dersom det kommer frem at en person med en sekulær profesjon faktisk er sendt ut av misjonsorganisasjon. Det har noe med utsendingens identitet å gjøre.

Forsøk på å finne løsningsmodeller

Som det er antydnet ovenfor tenker NLM teltmakertjeneste inn i ulike sammenhenger. En ser fordeler med denne type utsendinger også i land der det er mulig å oppnå visa for tradisjonelle misjonærer. Det er derfor slik at NLM kan tenke bruk av teltmakere i ulike områder med ulike forutsetninger.

- NLM har i mange år hatt personer med ulik profesjon i sin tjeneste i land som er åpne for misjonsarbeid. Det har vært helsepersonell, undervisningspersonell og bistandspersonell. Disse har virket ut fra en teltmakeridé der de har hatt sin profesjonelle stilling, men har brukt alle anledninger i arbeid å fritid til å formidle evangeliet. Det er godt mulig at en kan ha kristent fagpersonell med andre profesjoner til å virke i disse landene på samme måten. I noen land er det spørsmål etter språklærere, det kan være spørsmål etter fagpersonell inn som lærere på universiteter eller videregående skoler. I noen land kan det også være muligheter innenfor nasjonale eller multinasjonale bedrifter og selskaper.

- Da NLM i 1994 startet arbeid i Mongolia registrerte NLM seg som en internasjonal NGO^{xii} i landet. Dette gjør det mulig for NLM å ta inn personell som har en kompetanse som er nødvendig for å utføre de prosjekter som avtalen med myndigheten gir NLM som en NGO lov til å gå inn i. Dette gjør at utsendingene kan gå åpent ut med sin identitet, og snakke fritt om at de er sendt av NLM. De gis også anledning til å bruke anledningene enten det er i arbeid eller fritid å leve ut et kristent vitnesbyrd, og også snakke om sin tro. De er essensielle teltmakere, men det er i landet på en plattform som de kan gå åpent ut med. Denne modellen er sikkert mulig å bruke i andre land også.
- Det har også vist seg som mulighet at NLM går inn som partner i en NGO som allerede er registrert. Da er også NLM kjent som en aktør i landet i en NGO sammenheng. I land der det er sterke restriksjoner på utlendingers frihet til å evangelisere eller å være aktiv i en kirkesammenheng vil det likevel være forbundet med risiko å snakke om at en er sendt av en misjonsorganisasjon. Men en har i alle fall en fullt ut legitimert grunn for å være i landet.

Ulempen med begge de to siste modellene er at en merker en økende mistenksomhet over for ulike typer av NGO. Flere land opplever at de ikke har kontroll over slike organisasjoner, og en ser eksempler på at utlendinger innenfor disse NGO ikke får fornyet sine visa^{xiii}

- Det kan tenkes at det er områder hvor NLM ønsker å kunne formidle evangeliet til, men der ingen av de modellene som er skissert overfor er mulig å ta i bruk. Det er land der ingen kontakt mellom en utlending og en kristen organisasjon vil kunne tolereres. En teltmaker som arbeider i slike områder må være der helt på eget initiativ uten noe kontakt med en sendemisjon. Vedkommende kan være ansatt i en norsk bedrift, men ikke være utsending fra en misjonsorganisasjon. Dette er allerede en aktuell problemstilling.

I slike situasjoner må NLMs sendeansvar være usynlig. I et visjonsdokument som ble vedtatt av generalforsamlingen i 2003 antydes en alternativ måte å tenke teltmakerarbeid på. Her heter det som følger under overskriften "Kristent fagpersonell":

Det vil i årene fremover fortsatt være store muligheter for kristne med ulike former for sekulær utdanning å ta seg arbeid i Kina. Utfordringen for disse er livets vitnesbyrd, og bygging av relasjoner med tanke på å formidle evangeliet og kristen kunnskap. NLM vil utfordre kristent fagpersonell med tanke på å ta seg arbeid i Kina. Vi vil gjennom ulike kurs og veiledning forberede kristent fagpersonell.

NLM kan utfordre uformelt kristne med adekvat utdanning og profesjon til å søke arbeid i land der misjonærer er utestengt. Med sin erfaring og

kompetanse på tverrkulturell evangelisering og menighetsbygging kan NLM undervise og veilede slike for å kunne gå inn i tjenesten som teltmakere i stengte land. Videre kan NLM på en uformell og ikke synlig måte være hjelpelig med at det dannes støttegrupper blant misjonsfolket som spesielt blir kalt til å følge opp disse teltmakere. Slik vil misjonsfolket ta på seg et reelt sendeansvar, mens NLM som organisasjon vil være mindre synlig.

Det vil helt sikkert være mulig å utarbeide strategier og handlingsplaner som omhandler alle de modellene som er nevnt overfor. Den siste modellen vil kreve mer nytenkning innen NLM, men det vil godt la seg gjøre uten at NLM endrer sin egenart som sendeorganisasjon.

ⁱ Uttrykket "teltmaker" er ikke godt, og det er en stadig diskusjon om hvilket uttrykk som er mest dekkende.

Utenom misjonskretser kommuniserer ikke dette uttrykket noe som helst, men hos Innsyns lesere regner en med at det kommuniserer hva denne form for tjeneste dreier seg om.

ⁱⁱ NLM's grunnregler revidert etter NLMs generalforsamling i Kristiansand, 2003: § 1: Formål og basis:

<http://www.nlm.no/dokumenter>

ⁱⁱⁱ Ibid.

^{iv} Forelegg til Norsk Luthersk Misjonssambands Generalforsamling i Ålesund 12.-16. juli 2000; Ingen Snarvei for evangeliet: (10)

^v Norsk Luthersk Misjonssamband: Visjon og Virkelighet i Misjonsarbeidet, en plan for perioden 1997 - 2003: (27-28)

^{vi} Ibid: (28)

^{vii} Bjørn Brudeli: A Strategy For Ministry To Closed Areas In A Postmodern And Globalized World, A Ministry Focus Paper Submitted To The Faculty Of The School Of Theology Fuller Theological Seminary: (45)

^{viii} Eddie Gibbs, Growing Churches in a Post – Christian World, Forelesninger ved D.Min kurs, Fuller Theological Seminary, Pasadena, CA, Januar 2000.

^{ix} Ingen snarvei for evangeliet: 2000: (12)

^x Ibid: (13)

^{xi} De færreste jobber som en teltmaker vil kunne få har en lønn som han eller hun kan leve av. Det trengs at noen kan gi ekstra tilskudd.

^{xii} NGO er "Non Governmental Organization"

^{xiii} Det kan bl.a. vises til flere rapporter i Forum 18

Rekruttering til heimearbeidet i NLM

Av Erns Jan Halsne

At rekrutteringsarbeidet i NLM settes på dagsorden er både gledelig og nødvendig. Det handler om fremtiden for NLM! Og det handler om unge kristnes mulighet til å bli ledet inn i en tjeneste og et kall for misjonen og Guds rike.

Basisen i vårt rekrutteringsarbeid er å lede mennesker til Jesus slik at de kommer til tro på han. Det er en uløselig sammenheng mellom det å erfare evangeliets frigjørende kraft i eget liv, og å bli brukt i tjeneste for Gud. Da får vi del i det kall alle troende har, å være Jesu etterfølgere og vitne om han. Det kan ikke den være som ikke kjenner Jesus, og som ikke har erfart å få sine synder tilgitt. I rekrutteringsarbeidet må vi være rause og dristige. Men aldri strekke det dit hen at forholdet til Jesus blir mindre viktig.

Den som forkynner Guds ord må se på sin tjeneste som et rekrutteringsarbeid. En forkynner i NLM må ha som mål at tilhøreren skal føres til Jesus og ledes inn i kall og tjeneste for han. Ikke alt skjer fra talerstolen. I samtale og veiledning er det viktig at både forkynnere og ledere i vår organisasjon har denne målsettingen med seg. Når kristne forteller sin troshistorie vil vi ofte merke at det var en eller flere personer som på et gitt tidspunkt kom med en utfordring. De ble gjerne bedt om å ta ansvar for en spesiell oppgave. Det var begynnelsen til en fremtidig tjeneste i misjonen. Bibelen sier at den som er tro i det små, skal bli betrodd det som er større. Rekrutteringsarbeid er et voksterarbeid.

Et viktig moment i arbeidet er at unge, "uferdige" kristne får utfolde seg i lokale oppgaver, så de opplever at NLMs arbeid er deres arbeid. Her må de møte omsorg og en holdning at det er bruk for dem. Det gjelder ikke bare de flinke og synlige. Hvem ser dem som er tilbakeholdne og beskjedne? Hvem vil bruke sin tålmodighet på dem som er umodne? Her skal vi tenke at edelstener kan ligge skjult bak et skrøpelig ytre. Når vi speider etter nådegaver er det så altfor lett å overse dem som Gud har stilt like foran oss. Derfor må vi be Gud om at han viser oss hvem han har utvalgt seg, slik han gjorde det med David. For Gud ser ikke på det mennesket ser på, for mennesket ser på det ytre, men Herren ser på hjertet. 1 Sam 16:7. Rekrutteringsarbeid er et bønnearbeid, - at Gud må vise oss dem som han kaller på slik at vi tar imot dem og setter dem i tjeneste.

NLM vil i årene som kommer ha behov for medarbeidere og tillitsvalgte i et mangfold av oppgaver. Det er likevel viktig at vi her fokuserer på noe som er konkret.

På sytti og åtti tallet kalte og ansatte NLM mange forkynnere. Det siste tiåret har vi ansatt betydelig færre. Grunnene er flere. Det er muligens rett å si at vi ikke har hatt et sterkt nok fokus på å fremelske nye forkynnernådegaver. Derfor ønsker vi at unge gutter og jenter skal oppmuntres til å prøve seg, om de har kall fra Gud til å forkynne Guds ord. Å være forkynner er noe langt mer enn å ha en stilling i en kristen organisasjon. Det er et kall fra Gud, og det er utrustning fra Gud. NLM har behov både for ansatte og frivillige forkynnere i årene som kommer.

Til våre skoler i NLM har vi stadig behov for kristne lærere med kompetanse innenfor alle fagkretser som kan undervise på folkehøyskoler, videregående skoler og høyskoler. Den som er i utdanningsfasen, og ønsker å bruke sitt liv i et meningsfullt, kristent arbeid blant ungdom bør seriøst vurdere dette. I dag sliter vi med å finne kristne med fagkompetanse som kan fylle disse stillingene. Vi trenger personer med kompetanse innen landbruk, fiskeoppdrett, media, fysikk, språk og realfag, for å nevne noe.

NLM eier og driver 36 barnehager med utvidet formålsparagraf. Disse er en viktig del av vårt barne- og familiearbeid. Her er det et stort behov for nyrekruttering. Vi har behov for kristne med førskolelærerutdanning i vår barnehagearbeid.

Vi kunne fortsette å nevne atskillige flere områder. NLM driver et stort arbeid fra nord til sør med institusjoner, barne- og ungdomsarbeid, forenings- og forsamlingsarbeid. Kristen-Norge ser slik ut at noen områder av landet er velsignet med mange kristne, mens det i andre områder er færre. Hovedtyngden av kristne i Norge bor på sør- og vestlandet. På indre Østlandet og nordover er det atskillig færre. Når stillinger skal fylles blir det ofte en utfordring at noen må flytte. Vi merker at det ofte kan være den hindringen som gjør det vanskelig å fylle viktige stillinger. Derfor tar vi også dette med. Hvem vil flytte? Hvem kan bryte opp fra familie og sitt trygge nettverk, og bosette seg der hvor de er fremmede fordi Gud har bruk for dem? Rekruttering er også et flyttearbeid.

Det er mange stillinger som skal besettes i NLM hvert år. Noen slutter, og andre må ta over. Derfor er et aktivt rekrutteringsarbeid helt nødvendig. Vi vil likevel minne om at dette bare er en liten del av rekrutteringsarbeidet. Den største delen av NLM sitt arbeid utføres av mennesker som er i vanlige, sivile yrker. Sin tjeneste for misjonen gjør de på fritida. Da tenker vi på alle dem som påtar seg oppgaver i lagsarbeidet, blant barn og ungdom, på leir, i sang- og musikk, foreninger, julemesser og basarer m.m. Rekken kan gjøres lang. Den største delen av NLM sitt totale arbeid i Norge gjøres av frivillige hender som ser oppgavene, kjenner kallet og vil være med i misjonen. Rekruttering handler om å kalle troende mennesker til å vie sitt liv til tjeneste for Guds rike, uten ansettelse eller lønn. Det er bruk for deg.

Med mange års yrkes- og livserfaring til ytremisjonsarbeid

Av Harald Hodne

Bakgrunnen for at jeg har fått denne utfordringen regner jeg med skyldes at jeg etter å ha passert 50 år, reiste til Peru for å ta del i NLM's misjonsarbeid der. Det jeg skriver baserer seg altså ikke på egen eller andres forskning, men på erfaringer. Så dette blir mest "et personlig vitnesbyrd".

Erfaringsbakgrunn

Jeg har vokst opp i ei bygd og i en familie der bedehuset hadde en viktig rolle. Forkynnelse og informasjon om misjon der kallet til tjeneste sto sterkt, bevisstgjorde et ønske og en bønn om å få være i Guds plan med livet. Jeg fikk som student et kall til å begynne som lærer på Nordborg Handelsskole i Troms. Det ble en tjeneste som skulle vare i 31 år.

Nordborg var nystartet og hadde ikke egne lokaler. Jeg fikk som rektor være med på utviklingen av skolen både bygningsmessig, sosialpedagogisk og faglig. Det var også naturlig å delta i misjonsarbeidet lokalt og i kretsen. Gjennom politisk arbeid både kommunalt og fylkeskommunalt fikk jeg med meg mye nyttig lærdom om utviklingsprosesser og organisasjonsledelse.

Berit og jeg reiste til Peru for å arbeide på skolen for misjonærbarna. Vi er begge lærere, hun med utdanning og erfaring fra grunnskolen. Vi har fire barn som alle var voksne da vi reiste. Også erfaringen med å ha ansvar for barn fra fødsel til voksen alder var en viktig del av erfaringsbagasjen som vi reiste ut med.

Erfaringsbakgrunn i møte med arbeidsoppgavene

Den Norske Skolen

Den Norske Skolen i Peru hadde, da vi kom ut, 24 elver fordelt på alle klassetrinn fra 1. til 9. klasse. Vi var 5 lærere + noen timelærere. Bortsett fra 2, bodde alle elevene heime hos foreldrene. Både i lærerflokken og i elevflokken var det en god blanding av nye og "gamle". Hvert år reiste det ved skoleslutt noen til Norge/Danmark og nye kom ut.

Skoleopplegget er det samme som ved en skole i Norge. Så rent undervisningsmessig møter en de samme utfordringene. Erfaring fra pedagogisk arbeid er alltid nyttig i arbeidet som lærer. En god blanding av unge og av erfarne lærere er en styrke for en skole i møte med elevene. Også for nyutdannede lærere er det nyttig å kunne spille på erfaringer fra eldre lærere. Det første året møtte vi som erfarne lærere mange nye utfordringer i den spesielle settingen ved en utenlandsskole. Da var det godt å ha to i kollegiet som hadde vært ved skolen i noen år.

Som en liten skole i utlandet sto vi overfor en del spesielle utfordringer som var nye og annerledes enn det en var vant med fra Norge. Da kom det godt med å ha livserfaring i bagasjen. Noen av disse utfordringene var:

- Hvert år var det stor utskiftning i elevflokket. For de som hadde vært på feltet i en del år, ble det avskjed med god venner og oppbrudd fra et trygt miljø. Det var ikke bare vanskelig for dem som skulle reise. For dem som ble igjen ble det en periode med savn og sorg. De som skulle reise hadde en blanding av glad forventning ispedd en uro og usikkerhet for det ukjente som de skulle møte i Norge.
- I denne prosessen spilt skolen en viktig rolle. Siste del av siste halvår var preget av dette oppbruddet. Gjennom samtaler, kontakt med mottakerskole i Norge og liknende ble det lagt et grunnlag for trygghet for dem som skulle hjem. I den prosessen var det nok lett å glemme dem som skulle være lenger. Særlig vanskelig var det i de tilfellene der det ikke var nye på samme alder som kom ut.
- Så kom høsten med nye familier og nye skolebarn. Hvert år var det nødvendig å bruke tid på å få til et klasse/skolemiljø som kunne fungere. Det var naturlig at det ble en del rivalisering og maktkamper når nye relasjoner skulle knyttes. Vennskap/kameratskap er viktig for barna. De nye og de "gamle" hadde tatt farvel med gode venner om våren/sommeren. Skulle det lykkes å finne gode venner i det nye skolemiljøet?
- Det norske/danske miljøet besto av fra 1 til 7 familier som hadde skolebarn de 6 årene vi var i Peru. Foreldre og barn var sammen i arbeid og fritid. Det var få som hadde noe miljø av venner utenom dette nære misjonærfelleskapet. Flere av familiene var også involvert på skolen som lærer, timelærer, i skolestyre og i samarbeidsutvalg. I denne situasjonen var det lett for å bli spenninger og konflikter både blant barna og foreldrene. Også her spilte nok den stadige skiftningen av folk en viktig rolle.

Det var nok på disse områdene at jeg opplevde de største utfordringene. Men samtidig var ikke problemstillingene så fremmede i forhold til det en hadde med seg av erfaringer fra internatskolearbeid. Også der var det stadig endringer i medarbeiderflokket og vi var et lite og tett miljø som var sammen både i arbeid og fritid. Gjennom årene var det blitt en del samarbeidsutfordringer og konflikter som vi måtte arbeide oss gjennom.

Menighetsarbeidet

Etter mange års arbeid i forskjellige typer kristent arbeid i Norge var det naturlig for oss å delta aktivt i en lokal menighet. Vi ble utfordret til å gå inn i en menighet som hadde slitt med en del problemer en tid og som var i

gangavstand til der vi bodde. Noen av de nasjonale som arbeidet på skolen gikk også i den menigheten.

Selv om våre spanskunnskaper den første tiden var minimal, var det en rikdom å få være med i et regelmessig menighetsfellesskap. Ved hjelp av andre misjonærens tolkning kunne vi være med å delta med vitnesbyrd. Og etter hvert ble spansken så god at vi kunne være med på forskjellige aktiviteter i menigheten og vi kunne være med på å gi ideer og innspill om opplegg.

Med vår alder og våre erfaringer var kanskje det viktigste bidraget vårt å være tilstede, vise trofasthet og omsorg. Etter hvert ble vi tatt opp som medlemmer (og det er vi fortsatt). Når jeg ved et par anledninger de senere årene har besøkt menigheten, har jeg opplevd den tilliten de har til meg og de har tatt meg med på råd når det gjelder menighetens videre arbeid.

Misjonærfellesskapet

Det ble flere ganger gitt uttrykk for takknemlighet fra de andre misjonærene for at vi var der med vår erfaring både åndelig og i forskjellige samarbeidsutfordringer. Gjennom de ukentlige misjonærmøtene fikk vi være med å dele det vi hadde opplevd i livet sammen med Jesus gjennom mange år.

Feltstyret/tillitsmann

Jeg opplevde denne tilliten konkret ved at jeg ble valgt inn i feltstyret og de to siste årene ble valgt som tillitsmann (feltleder). I dette arbeidet fikk jeg god bruk for det jeg hadde lært gjennom ledelse og utvikling av Nordborg. Likedan hadde jeg nytte av tillitsverv og oppgaver som jeg hadde hatt i misjonen og i menighetsliv.

I forbindelse med styrelederoppgave i bygdeutviklings- og skoleprosjekt fikk jeg god bruk for erfaringer fra politisk arbeid og gjennom møte med politiske myndigheter. Som lærer i økonomi- og regnskapsfag gjennom 31 år hadde jeg også en god bakgrunn i å kvalitetssikre regnskaper og være med på å gi økonomiske vurderinger og råd.

Som tillitsmann var jeg også medlem i styret for den nasjonale kirka. Den var ennå i etableringsfasen og de sto overfor store utfordringer i å få til et fruktbart samarbeid i styret, i personalforvaltningen, i administrasjonsoppbyggingen og i økonomistyringen. Her møtte jeg store utfordringer på grunn av mine mangelfulle språkkunnskaper. Men utfordringene var ennå større i manglende kulturkunnskaper. Det var nok først og fremst min livserfaring som ga meg kompetanse og tillit i oppgaven. Og i Peru er det også slik at "de gråe hår" har en verdi.

Feltadministrasjonen

Som tillitsmann hadde jeg ansvar for ledelsen av administrasjonen for feltet. Der var jeg godt kjent fra før på grunn av at jeg hadde fra første året vært konsulent i regnskapsarbeidet. Nå ble ansvaret mer omfattende og jeg fikk god bruk for min lange administrasjons- og ledererfaring.

Avslutning

Disse vurderingene er gjort ut fra egne erfaringer. Men jeg kan legge til at jeg også arbeidet sammen med andre som også hadde lang yrkes- og livserfaring før de gikk inn i en misjonæroppgave. Blant annet så jeg hvordan yrkesbakgrunn fra lederoppgave i privat næringsliv i Norge tilførte misjonærfellesskapet verdifulle innspill. Ikke minst var dette viktig i ledelse av bygdeutviklingsprosjektet. Likedan var variasjon i "kristelig" bakgrunn fra Norge berikende i fellesskapet. I noen tilfeller kunne nok dette være utfordrende for enkelte misjonærer. Men i sum var det med på å åpne fellesskapet og gjøre oss mer fleksible i møte med de forskjellige "kristelige" kulturer som vi møtte i Peru.

Utviklingen går i retning av stadig flere korttidsmisjonærer. At en da kan få inn flere med god og lang yrkes- og livserfaring må være en styrke for et misjonsarbeid. I løpet av de siste årene har kommunikasjonene utviklet seg raskt og det er ikke lenger de avstandene til misjonslandene som det var tidligere. Dette gjør at det er lettere for "voksne" misjonærer med barn og barnebarn å ta en eller flere perioder i ytre misjonsarbeid.

Hvordan blir mennesker engasjert i teltmakerarbeid?

Av Øystein Hauge

- For gammel, feil utdanning, feil erfaring til å bli misjonær --- eller hva tenker Gud ?

"For vi er hans verk, skapt i Kristus Jesus til gode gjerninger, som Gud på forhånd har lagt ferdige for at vi skulle gå inn i dem." (Ef 2, 10)

"Som himmelen er høyere enn jorden, er mine veier høyere enn deres veier og mine tanker høyere enn deres tanker." (Jes 55, 9- les til v13)

Misjonærtjenesten synes på mange måter å være i endring. Det synes nå av og til å være vanskeligere å rekruttere misjonærer, og selv om en får rekruttert nye så viser statikken at det er færre som ønsker å være livstidsmisjonærer. NLM skriver i sitt "Forelegg til GF2000" at gjennomtrekken av misjonærer er ressurskrevende og at en del samarbeidskirker uttrykker frustrasjon over denne utviklingen. De sier at arbeidet med å forlenge misjonærtjenesten må være en spesiell utfordring for personalarbeidet.

Sigurd Haus i Senter for Interkulturell kommunikasjon (SIK) sier noe om hva som kan være noen av årsakene. Han nevner

- Kvinner forventes å bli behandlet og gis samme mulighet som menn. Dette er ikke alltid like lett i andre kulturer
- Personers (og misjonærens) selvfølelse er i vårt samfunn i større grad knyttet til det en gjør og ikke så mye knyttet til det en er.
- Tettere og hyppig kontakt med hjemlandet gjør at en i større grad sammenligner seg med hjemlandets forhold. Sammenligner arbeidsgiver /arbeidstaker forhold, barns oppvekst, oppfølging fra arbeidsgiver og økonomiske forhold. Forskjellene mellom Norges og samarbeidslandets levestandard er gjerne større enn den har vært noen sinne.
- Foreldrekallet oppleves ofte sterkere enn misjonærkallet, og dersom en er usikker hvordan barnas oppvekst blir i samarbeidslandet velger en heller å være hjemme etter endt periode.

Det som det foreløpig skrives lite om er å rekruttere nye misjonærer i godt voksen alder – og gjerne arbeide med å rekruttere dem for "resten av livet". Selv om nye problemstillinger vil dukke opp, vil en kunne unngå andre. Jeg vil stoppe med noen mulige fordeler. Det første kan være familieforholdene og nettverket i Norge:

- Barns oppvekst er som oftest sikret slik at det da kan passe bedre familiemessig.
- De fleste har etablert seg med hus og hjem og er på den måte sikret. Selv om en skal være ute i flere perioder så kan en komme hjem til etablerte og kjente omgivelser. En kan dels vende tilbake til det samme nettverket en hadde da en reiste ut.

-
- En kan gjerne ta opp igjen gammelt vennskap. Har en eget hus kan en lett også ta i mot vokse barn (med familie).

Det andre kan jo være karriere og økonomisk uavhengighet:

- Det er nok en del 45-55 åringer som synes de på mange måter har gjort en "akseptabel" karriere og gjerne kunne tenke seg å hoppe av (eller hoppe på!) til noe som ikke nødvendigvis gir mer avkjennelser og materielle goder.
- Begge ektefeller kan ha etablert sin "karriere plattform". Dette kan bli vanskeligere å oppnå dersom begge reiser ut som misjonærer i ung alder til kulturer hvor kvinnen har lavere status både i samfunnet men dels også innen kirken/organisasjonen.
- En er ofte mer økonomisk uavhengig, Studielånet er nedbetalt og om en skulle ha lån på hus kan det bli lønnsomt med utleie.
- Økonomisk uavhengighet gjør at en lettere kan besøke barn og kommende barnebarn selv om en går kraftig ned i lønn som misjonær.

Jeg tror også det å reise ut til fremmede kulturer i voksen alder også har en del menneskelige fordeler. Noe dekkes innen begrepet "livserfaring". Noen momenter kan nevnes som kan være avgjørende både for det arbeidet en blir satt inn og for utsendingenes trivsel:

- Ektefellene har vært gift noen år og vet om de trives i hverandres selskap. De vet om de kan styrke og trøste hverandre i stressede situasjoner.- eller de bare gjør "vondt verre" å snakke med ektefellen. Å kunne trives i hverandres selskap kan være helt avgjørende dersom en reiser til områder som første norske med lite eller intet kristen felleskap. For unge misjonærer kan gjerne ekteskapet ha vært "gode dager" og/eller bleieskiftarbeidere, som ikke gir den solide plattform som kan være god å ha når en møter en "vegg" ute.
- En har vært ute i arbeidslivet i en del år. En har sannsynligvis skiftet jobb og arbeidsgiver noen ganger. En har dermed sannsynligvis vært nødt til å samarbeide med forskjellige personlighetstyper.
- En har erfart at en ideell arbeidsplass ikke finnes. Dersom en har skiftet jobb noe ganger vet en gjerne også at sjef /arbeidsgiver ikke alltid er forberedt å ta i mot den nye arbeidstaker - oppgavene kan også være uklare, kanskje må en skape dem selv.
- Arbeidsplasser over en viss størrelse har gjerne en organisasjonsendring i året (kalles gjerne "organisasjonsutvikling"). Hvilket har gjort at en del av de med lang erfaring i arbeidslivet har vært igjennom mange prosesser som har vist at mye av det som var "trygt og godt" på ens arbeidsplass ikke nødvendigvis er det lenger.
- Mange har jobbet i internasjonale bedrifter som representerer forskjellige kulturer, eller har hatt kollegaer med annen kulturbakgrunn.
- På bakgrunn av flere av punktene over kan en gjerne også ha god forutsetning til å takle andre kulturer og oppførsler som kan være normale i land hvor en skal jobbe. Unge misjonærer lærer mye om kulturer i sine

studier, samt er på studietur til "misjonsland". Men de har gjerne ikke jobbet tett sammen med personer med annen kulturell bakgrunn.

Mye av dette som er nevnt vil være viktig ballast både for en teltmaker og en misjonær å ha med seg. På større felt regner jeg med det er et bedre nettverk som kan hjelpe til og støtte misjonærene i vanskelige situasjoner. Mens Teltmakere kanskje kan være mye alene med mindre nettverk rundt seg.

Det må nok også tas med at å rekruttere unge misjonærer også gir mange fordeler. 45-55 åringers "Livserfaring" trenger ikke alltid å være så positive. De kan både være ensrettet, lite kreativ og stereotyp i sin tankegang. Men det er jo å håpe at noe av dette kan siles bort under rekrutteringen. Det kan nok være på sin plass for oss litt for selvsikre 50 åringers å bli minnet om Job 32, 9 "Det er ikke alderen som gir visdom, De gamle vet ikke alltid hva som er rett." Å rekruttere godt voksne personer kan også gi utfordringer med å finne den rette faglige kompetansen en trenger i samarbeidslandene. På den annen side ser en vel nå behov for bredere og flere fagfelt enn tidligere.

Min erfaring

Men kaller virkelig Gud i voksenalder? Kaller Gud 45-50 eller 60 åringers til misjonærer eller teltmakere? Dersom ikke så er det jo ikke nødvendig å "jobbe med" Rekruttering. Det er selvsagt feil. *Da han gikk ut ved den ellefte time, fant han ennå noen som stod der, og han spurte dem: Hvorfor står dere her hele dagen uten å arbeide?* (Matt 20, 6) I alle fall så rørte Gud med meg slik at jeg reiste ut som teltmaker i voksenalder og jeg regner med helt sikkert det er flere som det er mulig å bevege.

Jeg vokste opp i en kristen familie og var veldig aktiv i kristent ungdomsarbeid. Da jeg var ferdig utdannet ingeniør og gikk inn i militæret husket jeg at jeg jobbet en del med et mulig kall til å reise ut som misjonær og i radio misjonen. Jeg skrev da brev til Norea Radio for å forhøre meg om de visste om hvilke muligheter som fantes, å jobbe som ingeniør – innen radio. Det svaret jeg fikk var vel rettet mer mot journalister og lite teknisk. Dermed ble det ikke så mye mer ut av det da, litt skuffende egentlig. Det ble på en måte en bekreftelse på den tanken jeg har hatt helt til voksenalder: Gud kaller ikke ingeniører! Misjonærer synes å være spesielle folk som må ha et livskall og gjerne slite mye med kallet og forsake en hel masse. Tross dette husker jeg at jeg var ivrig til å finne en jobb som kunne utvikle meg i de baner, dvs mer teknisk side innen radiomisjon. Jeg tror jeg var trygg for å være i Guds plan da jeg fikk en jobb i Teledirektoratet og jobbet med norske Kystradiostasjoner i 3 år, primært radiosender utstyr.

Så ble det giftemål og etter hvert 4 barn og mange jobber som føltes meningsfulle. Det ble veldig fort slik at jeg ble så engasjert i jobben at jeg ofte hadde alt for liten tid for barna. Jeg skal ikke si at de tankene om å reise ut var helt borte, men da jeg tenkte på dette tenkte jeg nok primært på

bistandsarbeid fordi "Gud ikke kaller ingeniører". Verset i 1. Joh 3, 17 har alltid vært viktig "*Men den som ser en bror lide nød og lukker hjertet til for ham når han selv har mer enn nok å leve av, hvorledes kan han ha Guds kjærlighet i seg?*"

Men nå var den viktigste oppgaven vi hadde å gi barna en god oppvekst. Min ektefelle var blant annet av den grunn heller ikke klar til å reise ut. Vi tror også i ettertid at det var slik Gud ville det. Vi flyttet en del og vi ba mye om at Guds vilje måtte skje både med nye jobber vi fikk og der vi flyttet til. Vi tror også vi i stor grad var i Guds plan. Likevel hadde jeg av og til en indre uro. Den førte blant annet til at jeg i en periode var med i Flyktninghjelpen beredskaps tropp og ble utlånt til FN. Jeg fikk egentlig stadig nye interessante og krevende jobber som også virket betydningsfulle for samfunnet. At familien led av dette (blant annet perioder med mye reising) tenkte jeg ikke på før senere.

Jeg tror og ser det særlig nå i ettertid, at siden jeg ofte fikk de jobber og oppdrag jeg ønsket meg gjorde at jeg ble veldig opptatt med jobben min. Dette gjorde meg stolt og litt for hard og egosentrisk. Dette var nok en av årsakene til at jeg ikke så lett hørte Gud stemmen i hverdagen /lot Guds ord tale til meg. Jeg tror det er vanskelig å høre at Gud kaller dersom vi er så opptatt med andre ting. Jobben min tok veldig mye av mine krefter. Lignelsen om såkornene: (Matt 13, 22) --- *men dette livs bekymringer og rikdommens bedrag kveler ordet, så det ikke bærer frukt.* Dette gjaldt for meg og jeg tror også det gjelder for mange av oss kristne i rike Norge. Selv om ikke alltid dette livs bekymringer dreper helt, så ligger nok mange kristne og "gisper etter liv" i livets bekymringer og gjøremål. Og jeg tror dette ikke minst gjelder godt voksne mennesker. Jeg gikk en del og lurte på hva ville Gud med livet mitt og hvordan skulle jeg bli kvitt *dette livs bekymringer og rikdommens bedrag.*

For meg måtte Gud bruke veldig konkrete hendelse som gjorde at jeg så klarere at jeg kunne blitt kvalt av dette og at han også hadde brukt for meg selv om jeg ikke kunne forkynne og hadde kun en teknisk bakgrunn.

Vår eldste datter, som har jobbet flere år i Ungdom I Oppdrag (UIO), fikk oss påmeldt på et ukes kurs som het "Helse for Helsearbeidere" som UIO driver. Kurset bygger på en bok "Den Guddommelige Loddessnor" (av dr. Bruce Thompson) og refererer til Nehemias som bygger opp Jerusalems murer. Hva var det som gjorde at kristenlivet mitt var ut av "lodd"?

Vi ble blant annet utfordret på hva vi hadde gjort med "Stormene i vårt liv". For meg ble det veldig klart at ordet "stolthet" var en hindring. Det vil si at jeg ville ordne opp selv uten å gå til korset og kaste meg ut på og virkelig gjøre meg avhengig av Guds nåde. Dette ble talt til meg veldig sterkt i gjennom ordet i Salme 32.8 fra min engelske bibel (fra "Good News" oversettelse) :*The Lord says :I will **teach** you the way you should go I will instruct you , and advise you*" Da gikk det opp for meg at ordet "Teach" i stedet for "learn" utgjorde

den store forskjellen. Det var Gud som hadde ansvaret - jeg måtte bare gå skritt for skritt den veien han har planlagt Det er ikke jeg som skal "lære meg selv" – men GUD som skal lære meg og har ansvaret. Mulig dette høres enkelt ut. Det handler vel om noe jeg alltid har visst – men kan gjerne si det var noe som gikk fra hjernen til hjertet, godt hjulpet av den Hellige Ånd. Det angrep jo også sterkt med min "stolthet". Det var ikke nødvendigvis jeg som skulle ha kontrollen, men Gud. Det ble iallfall en sterk fornyelse i mitt kristenliv som også har ledet meg til det standpunkt jeg har i dag angående Teltmaker tjeneste.

Jeg ble klar over, nærmest omgående, at jeg ikke skulle ha den jobben jeg hadde da resten av livet, Hva jeg skulle gjøre var ikke klart da, men jeg var nå helt avhengig av at Gud ville vise meg veien, noe Han lovet igjennom dette ordet.

Vi holdt fast på dette ordet både min kone og jeg, og mye "rart" hendte det følgende året. Vi famlet vel litt hva Gud ville. Nå ble dette en meget viktig bønn: "Gud, dersom du vil /ikke vil dette så steng eller åpne dørene". Og slik ble det, selv om jeg nesten av og til følte jeg utfordret Gud til å gi meg konkrete svar. Vi fikk også flere gode rådgivere/ veiledere, og dermed kan vi nå si at den planen og arbeidet som ble staket ut for oss var vel såpass sprøtt at vi ikke kunne funnet på det på egen hånd. Vi pleier vel å si at Gud har litt humor som kalte oss til NLM, vi som ikke har noen NLM bakgrunn. Det må nok også føyes til at mange ting ble en kamp. Bla så måtte jeg innse at jeg sannsynligvis måtte gi litt slipp på min faglige integritet I forbindelse med omorganisering hadde jeg fått en ny jobb som for mange ble vurdert som veldig bra. Dersom jeg sluttet kunne jeg ikke regne med å få noe tilsvarende igjen. Jeg trivdes også veldig godt både i miljøet og med oppgavene.

Rekruttering – forkynnelse, bønn og tilgivelse.

Det viste seg at vår datter også i flere år nettopp hadde bedt for meg og at jeg måtte se mitt kall. Hun var overbevist om at Gud hadde en plan om "et eller annet" i utlandet. Jeg tror også at det var viktig for meg at jeg hadde et åpent hjerte for å ha mulighet for å få høre kallet og ta i mot den forkynnelse som ble gitt. Forkynnelsen på kurset førte også til at jeg måtte be mine 3 voksne barn om tilgivelse for at de blant annet hadde hatt en far som ofte var fraværende på grunn av at jeg var for mye opptatt med jobben min. Jeg tror gjerne mange familiefedre (også kristne) i dagens norske samfunn er i samme situasjon som jeg. Tilgivelse og nåde tror jeg er en av nøklene til å åpne hjerter og hvor hjertene er åpne kan Gud tale og blant annet kalle til ny tjeneste!

Når så mye er sagt, vil jeg også si at jeg tror jeg at det er viktig hvordan Guds ord forkynnes for at en skal nå inn med kall enten det er som kaffekoker på bedehuset, kristen fagarbeider i et lukket land, eller en misjonær, eller andre

spesialiteter som Gud vet den enkelte har men som gjerne er skjult (nedgravd?)

Jeg tror vi alle har noe å lære av UIO her. De fokuserer blant annet også på at Gud vil vi skal ha et fantastisk liv og flotte oppgaver ligger klar i dette livet. De fokuserer mye på at alle gavene vi har fått er av Gud og de kan (og skal, dersom vi slipper Gud til!) brukes til Guds ære. Jeg skal være forsiktig å si at det ikke forkynnes det samme også på bedehusene, men tradisjonelt så kan det tenkes det har vært lagt mer vekt på omvendelsen og håpet (himmelen) - kanskje mindre om livet. For å få rekruttere flere til teltmakertjenesten tror jeg i alle fall at det er viktig at vi forkynner at Gud har mer og gi i det livet vi lever nå og at Gud har bruk for akkurat mine evner. Det er nok ikke bare enkelt å rekruttere 45-55 åringer som kanskje føler de nå kan "slappe av" når barna etter hvert forvinner ut av "redet" samtidig som de har det materielt godt. Men dersom Den hellige Ånd klarer nå inn til dem (bla gjennom forkynnelsen!) at Gud kaller til et enda rikere liv, er det absolutt mulig.

Vi har store muligheter vi "voksne" i Norge. Tenk et ektepar som har passert 60 og som avslutter sin aktive arbeidsperiode i **sammen** som teltmakere. Gjennom Guds kall og ledelse kan dette bli Høydepunktet av deres yrkesliv.

Hvordan kan organisasjonene rekruttere Teltmakere som er godt vokse?

Tankene jeg kommer med her er nødvendigvis ikke så gjennomtenke, men dersom dette kan være en spire til å øke diskusjonen om dette emnet så er hensikten oppnådd.

Flere Misjonsorganisasjoner har noe fokus på teltmakertjenesten nå. NLM har et veldig bra opplegg i samarbeid med Mediehøgskolen, Gimlekollen, i de Teltmakerkursene som har gått flere steder i landet. Jeg har forstått det slik at det i hovedsak er studenter og unge som har deltatt på disse kursene.

Tilbudene som finnes nå kan være svært nyttige og har også gitt resultater mht. rekruttering. Men dersom en har tanke om å rekruttere flere 45-55 åringer så bør en gjerne tenke noe nytt. En må sette seg litt inn i deres livssituasjon. Den er veldig forskjellige fra unge mennesker som gjerne ikke helt har etablert seg enda. Godt voksne personer har gjerne lagt for vane et høyt forbruk. De har gjerne en jobb som er krevende. Det kan være vanskelig å få permisjon for å **prøve** noe nytt. Det kan også være vanskelig å skaffe seg ny jobb i den alderen, dersom en vil prøve dette. Jeg tror dog dette er noe avhengig av tidligere praksis og utdanning og ikke minst hvilke krav en stiller selv. Dermed bør det være viktig å få de tent for saken før for mange endringer må gjøres (som å flytte eller si opp jobben.)

I praksis kunne en gjerne hatt et par introduksjon weekender om hva Teltmakertjenesten er og hvilke muligheter som finnes og ikke minst hva misjonsorganisasjonene trenger konkret Men ikke minst på bakgrunn av det som alt er nevnt over bør vi også ha sterk forkynnelse om hva den enkelte vil

gjøre med resten av livet sitt, om at Gud har mer å gi og lignende. Emner som kulturforskjeller og lignende er ikke viktig i denne omgang. Dersom en så klarer å komme så langt (kanskje med litt oppfølging etter weekend) at de vil gå videre med dette så er det mulig en kan gjøre som i militære, betalt etterutdannelse med plikt tid etterpå. Da må kontrakt skrives med gjensidige forpliktelser. Om dette blir dyrere enn nåværende utdannelse vet jeg ikke. Men dersom en klarer få teltnakere og misjonærer som vil jobbe 10-20 år for misjonen vil gjerne kostnad /år ikke bli så høy.

Hoppe ut av båten

Tross det som er sagt om såkorn og "livets bekymringer og gjøremål" over, tror jeg mange i voksen alder "en eller annen plass i hjertet " ønsker å gjøre noe helt annet til Guds ære enn det de gjør i dag. Det er et inntrykk som sitter igjen etter jeg har snakket med mange etter vi tok vår avgjørelse.

John Ortberg skriver i sin bok "Hvis du vil gå på vannet **MÅ** du komme deg ut av båten" (anbefales!) at mange godt voksne kristne spiller "Når – Da" leken. : "Når jeg er gjeldfri da vil jeg ...", "når barna er vokst opp da vil jeg.." – "når jeg er ferdig med hytta da vil jeg.." Men dersom en vil gå på vannet så **må** en gå ut av båten først. En kan ikke øve på det i båten.

Da jeg sa opp min jobb og fortalte om mine avgjørelser til mine kolleger, så fikk jeg også mye positiv tilbakemelding. Dette kunne de også tenke seg men "Når – da": Den store fordelen vi som kristne har her at dersom vi føler på noe uro på dette så kan vi si som Peter i Matt 14, 28: "*Herre, er det deg, så si at jeg skal komme til deg på vannet.*" Det holder, og det har det gjort for mange før oss -Men enkelt er det nødvendigvis ikke, det forteller allerede v.30 oss om.

Rekruttere unge for ytremisjon.

Av Terje Eggebø

Hva er vi kalt til å være i NLM?

Rekruttering av unge til misjonærer, er en så viktig sak for vår misjon, at den kan avgjøre hvilken organisasjon vi blir i framtiden. Og faktisk om den vil forbli en misjonsorganisasjon. I denne artikkelen vil jeg prøve å peke på hva som kan påvirke de unge når de kommer til ulike veikryss i livet, og prøve å legge til rette for at det er den Gudgitte påvirkningen som vinner valget. Ellers kan vi kanskje få mange ut, men på feil grunnlag, og det tjener verken Guds Rike, eller den unge. Når Gud utfordrer oss, da blir det en hellig utfordring, som dekkes bedre av ordet kall. Da går vi på **Hans** befaling, og i **Hans** navn. Vi er bare verktøyet Han bruker.

Hva kjennetegner de unge og deres omgivelser i dag?

De er ofte velutdannede, reflekterte unge mennesker som er mye mer bevisst i sine valg enn det f.eks jeg og mange av mine jevnaldrende var i vår ungdom. De vil mye, de mener mye og de vet mye. Men mange er preget av en oppvekst i velstand, og blir lett selvopptatt. De har penger, og bruker mye på seg selv og sin "image". Autoriteter har de lite sans for, "jeg må finne ut av det selv". Lojalitet til organisasjoner er lite viktig. Men de nære forbindelsene er desto viktigere. Å høre fra misjonsmarken gjør ikke slik inntrykk det gjorde på oss. De må helst se nøden med egne øyne. Og da vil de gjøre noe med det omgående, og ikke om 6-8 år.

Astrid D. Norheim hadde en interessant artikkel i Vårt Land der hun skriver om "Misjons-allianse-samband-selskapet": "Kall til ei livslang tjeneste i ein organisasjon er ei tid som for mange høyrer til i historiebøker. No reiser unge folk på ferie til vener som er misjonærer i Brasil eller Thailand, og tenkjer at det kunne vore spennande å arbeide her eit par år. At arbeidsgivaren er ein organisasjon dei ikkje har noko forhold til, hindrar dei ikkje".

Tilhørighet og identitet er allikevel viktige begrep. Vi må være tydelige på hvem vi er, hva vi står for, og hva som er vårt oppdrag. De unge vil ha tydelig tale.

Forkynnelsen- ytremisjon er en viktig del av vårt heimearbeid.

Skal vi holde misjonstanken varm, må dette forkynnes. Det burde vært naturlig for emmisæren og forsamlingslederen å ta dette med som en del av forkynnelsen. Nøden for de som gikk fortapt i Kina, uten å ha fått muligheten til noe annet, det skapte vår organisasjon i 1891. Det er det samme som må holde den i gang også. De går imot en evig fortapelse, dersom ikke vi forteller

dem om redningen. Kan vi da "bare" drive indremisjon når vi vet at hver dag dør tusenvis i andre land og kulturer uten å ha hørt om arven som de også har rett til. Bli dette ikke forkynnerens nød, blir det heller ikke til misjonsfolkets glød. Men her må også vi lokale ledere ta vår del av ansvaret. Vi skal oppmuntre til, og vi kan også gi drypp fra arbeidet. Det er ikke lenger vanskelig for noe av oss å skaffe oss fersk info fra frontlinjen. Små drypp om sorger og gleder, er bare noen tastetrykk unna.

Det er dessverre ikke så mange misjonærer som reiser på heimeopphold lenger. Tradisjonelt har disse reist for HS. Nå har vi måttet kutte på det, fordi en større andel av inntektene brukes i kretsene. Og det merkes. Vi bør finne en løsning slik at de som har nådegave til å forkynne på heimeopphold må få bruke den. Skal kretsene avsette en prosentandel av forkynnerlønningene til heimeværende misjonærer, og ansetter disse mens de er heime, eller kan det overføres en større andel av inntektene til hovedkassen, slik at de kan ansettes der? Ikke minst på skolene våre trenger vi misjonærer som brenner for saken, skal vi rekruttere nye.

Etter mitt besøk i Etiopia, var det to hovedsaker som gjorde inntrykk på meg: Det ufattelige som Gud hadde utrettet på vårt felt i landet, ved våre utsendinger. Og det andre var hvor mange som ikke hadde fått evangeliet forkynt. I et land med 80 språk, og snart 80 millioner mennesker, var det mange millioner utenfor evangeliets rekkevidde. Tross dette har vi i dag nesten ingen i "outreach" arbeid i Etiopia. Som noenlunde oppegående misjonsvenn, trodde jeg før besøket, at oppdraget stort sett var utført i Etiopia. Det hadde vært så mye fokus på utfasing og nedskjæring både her og der, mens det var lite fokus på at dette er for å gå inn i **nye områder**, at en lett kan tro at tiden både i Etiopia, Tanzania og Kenya er over for oss.

"Pray and Mail"-PAM

Nærhet er et sentralt begrep for de unge. De må helst kjenne misjonæren, og aller helst ha sett stedet og folkene der han er. Det er trolig det som gjør at det er lettere å formidle den legemlige nøden fra øst-europa, enn nøden for at de som går fortapt i Woito. Selv om den menneskelige nøden der er mye større enn i øst-europa, begynner allikevel den største nøden etter døden. Forkynner vi dette til de unge? Og hvorfor det er lettere å få noen inn i bistandsarbeid enn rein forkynnelse ute?

PAM var noe vi lanserte for noen år siden for de unge. En bibelgruppe, cellegruppe eller forening kunne ha "sin misjonær". Foran hvert møte skulle de få en mail fra misjonæren, der konkrete hendelser blir formidlet og bønneemner gitt. Vi nådde ikke fram med dette slik vi ville, men jeg har fortsatt tro på at det kan ha noe for seg.

Våre blad.

Våre blader er svært viktig for å formidle kallet fra misjonsmarken. Selv om jeg synes de er flinke, særlig å få dette over i en ungdommelig og forståelig form, kan vi godt få enda flere små glimt fra feltene. Konkrete historier, både gode solskinnshistorier, men også om de vi ikke maktet å nå. De vi ikke hadde penger eller evangelister å sende til. Her har Utsyn og Yapa er svært viktig rolle, og bør være tett på både misjonssekretariatet, og feltlederne/styrene ute. Vi må også oppmuntre misjonærene til å sende inn stoff. Konkrete utfordringer kan bli til et hellig kall, når Guds Ånd får virke.

Rekruttering.

Når jeg nå har brukt så mange ord på den generelle misjonsinformasjonen til våre misjonsvenner her heime, er det fordi jeg mener dette er selve grunnlaget for å kunne rekruttere unge for misjon. Viss vi ikke når misjonsfolket hjemme med nøden for de unådde, har Vår Herre bare en liten innsjø å fiske misjonærer i. Og fisken vil ikke være "på bedet" dersom ikke vi som misjonsfolk har ytremisjonen langt framme i pannebrasken(les nær hjerte). Nettopp de unådde, eller de som i hvertfall ikke kjenner Jesunavnet slik at de kan ta imot Han som sin frelser, er blitt til vårt spesielle kall i Misjonssambandet. Vi kjenner til mange av disse områdene, og kan konkret formidle dette. Men har våre siste års fokus på utfasing og nedskjæringer gjort at det oppfattes som vi er i en avviklingsfase?

Stevner og storsamlinger:

Storsamlingene for ungdom er viktige i misjonsformidlingen. UL har betydd mye her. Noen steder har arrangert Frontline. Dette er en storsamling for ungdom ei helg hvert år, der tema på alle møtene retter seg mot ytremisjon. Vårt kall blir formidlet på en tydelig og direkte måte. Små videosnutter om tema, intervjuer og sanger som er rettet mot misjon. Rammen om møtene skal være så bra og ungdomsrettet, at rammen er glemt når møtet er over. Da var det innholdet som ble husket. Mange har søkt veiledning om sin vei videre i livet under Frontline. Det er også viktig at våre misjonsledere "viser seg fram" på slike samlinger. De unge må se og høre dem, og bli kjent med dem. Få har rekruttert slik som mange misjonssekretærer opp gjennom tidene. Deres nød og engasjement har gjort noe med oss tilhørerne. Misjonssekretærene bør prioritere høyt besøk på våre skoler og andre ungdomsforsamlinger.

Utdannelsen

Her har vår organisasjon gjort mye bra i mange år. Men jeg er redd at det går for lang tid fra kallet kom til en ivrig ungdom, til de får møte de som de var kalt til å gå til. Kan de bli utsendt tideligere? Kan de f.eks ha andre eller tredje året ute, med nettbasert læring fra Fjellhaug? Hva med to år på Fjellhaug, så to år ute, og hjem igjen til fullføring av evt Master? Likedan er det veldig viktig at mens de går på Fjellhaug, får god kontakt med misjonssekretariatet. Og så har

jeg tro på å la de unge under utdanning få møte begeistrede misjonærer. Det bør prioriteres høyt. Jeg fikk meg en lærepengje etter Frontline et år, der jeg uttrykte litt skuffelse over at taleren ikke hadde gitt mer nøktern informasjon om situasjonen rundt om i verden. Da svarte ungdommen meg: ” *Vi er lei av å høre om 10/40 vinduet og andre nøkterne fakta. Det gjør noe helt annet med oss å høre en misjonær som gir av seg selv, og viser oss litt av den nøden han har for de som går for tapt. De som vi ikke har nådd.*”

Trygghet for at misjonen tar vare på meg.

Hva har de siste års nedskjæringer gjort med våre misjonærer? Jeg er redd dette gjør de unge usikre. Mange er ute en periode eller to, og syns de må være hjemme i noen år etterpå pga utdanning for unger. Kan vi bruke våre skoler, institusjoner og kretser mer aktivt til å tilby de arbeid i denne perioden? For så å kunne reise ut igjen. Kan vi på denne måte lage en slags ”avtale” med den enkelte misjonær, der begge parter forplikter seg innefor visse rammer, slik at dette kan bli en trygghet for lang tjeneste? Hvilke forpliktelser ligger det i kallsbrevet, ikke minst fra arbeidsgivers side? Tenk om noen kunne vært forsamlingsleder i en periode, og så ut på misjonsmarken i neste periode. Når en familie kan reise ut igjen etter noen år hjemme, er de gjerne over 40, og er bekymret for å komme hjem og må søke jobb i det ”sivile” som 50 åring. Og det bare for et par år. Det er ikke enkelt. Blir det mindre langtidstjeneste av dette?

Begeistret mottakelse

Hva gjør vi når vi får en mail eller et signal fra en ungdom, der han lurar på om han skal tjene i misjonen? Kvitterer vi med en kald mail, eller tar vi omgående en telefon, der vi begeistret takker for henvendelsen? Selv om vi ikke har mye konkret å melde tilbake der og da, tror jeg dette er viktig. For så å bli enig om videre oppfølging og når de kan møtes osv, som er veldig viktig. Litt begeistring til en som har vegret seg en god stund før han våget å sende dette signalet gjør godt. Du kan være sikker på at han/hun venter på svar fra time èn etter at signalet er sendt. Går det lang tid, ”har de nok ikke bruk for meg”. ”Jeg kan vel ikke brukes heller”, er tanker som for kommer.

Vi må fortsatt be høsten herre om å drive arbeiderne ut, og så må vi misjonsvenner og ledere, ta vel imot de som Han sender oss, enten de kommer til oss med famlende eller stø skritt

Fortell om Jesus

Av Marit Thingbø

Varme votter

Det er vinter. Jeg er ni år og går i tredje klasse. Det er kulde og snø ute, og morgenen er kald. Mor har vært tidlig oppe. Det knitrer fra vedovnen og er varmt på kjøkkenet. Jeg står klar med yttertøyet på og med ranselen på ryggen da mor kommer ut til meg med ullvottene. De er varme. Hun har lagt de på ovnen og varmet de. Hun gnikker de mot hverandre, puster på dem og hjelper jenta på med vottene. Mor smiler og slipper meg ut. Varm og god vandrer jeg ut i kulda på skolevei. Klar for å innta dagen.

Varme gaver

Noen bibelavsnitt må jeg stadig tilbake til. Særlig de gangene når verden der ute er kald og fremmed. Som for eksempel dagene i Jerusalem like etter Jesu oppstandelse. Ja faktisk på første påskedag. Sammen med Jesu venner fryser jeg og er redd. Vi sitter på salen. Dørene er stengt og frykten for verden utenfor står skrevet på døra. Da kommer Han. Han som er Fred. Den oppstandne taler til meg underlige ord. "Likesom Faderen har utsendt meg, sender også jeg dere/deg". Så ånder Han på meg. Puster på meg, og gir meg åndens gave. Åndens gave er varm. Vær så god Marit. Utrustet med Den Hellige Ånds gave kan jeg gå ut i kulda. Ut til hver ny dag. *Utsendt*. Utsendt til å gjøre hva? Jo, til å bringe Jesus ut til folkeslagene, og til menneskene jeg møter i min hverdag.

Varme hjerter

Så enkelt, men allikevel så vanskelig. Du kan gjerne beskrive utsendelsen som et *kall*. Alle som møter den oppstandne Jesus er nemlig kalt til å følge ham. Men jeg vet ikke om alle har latt seg *puste* på av Jesus. Det skjer nemlig i tett fellesskap med ham. På hans fang om du vil. Det aller viktigste i vår formidling av misjonskallet er å forkynne Kristus og hans kjærlighet ut til de menneskene vi møter. Uten at Jesus får varme hjertene våre er vi ubrukelige i tjenesten for ham. Så også med generasjonene vi taler til. Det er kun Kristus som kan skape misjons engasjement. Uten varme hender og hjerter dør verden.

Mitt aller viktigste anliggende vil derfor være å løfte fram Kristus i all vår forkynnelse. Bruk de knep og de virkemidler du kan oppdrive. Får Kristus gripe generasjonene vil misjonskallet leve videre. Fortell om Jesus!

Fortell om verdens gulv

Misjonskaffi

Juni 2003. Vi sitter duket rundt kaffibordet. Deilige kremkaker og ever good. Vi er nylig landet etter tre år i Kenya. Vi er omgitt av venner som har støttet både oss og det arbeidet vi har stått i. De har bedt for oss og gitt pengegaver. Mellom kremkakene forteller vi om gleder og vanskeligheter, opplevelser, heisann-turer og kirkevekst. Ja, vi er fulle av fortellinger. Før vi går fra kaffi selskapet får jeg den siste replikken. *Jeg akter å fortelle dere om Kenya og opplevelsene våre så mye, og så ofte at dere tilslutt vil ønske oss dit pepperen gror!*

Jeg våger å påstå at jeg har holdt dette løfte. Jeg har fortalt om jordgulvene i Karapokot, og om asfalten i Nairobi. Jeg har fortalt om rødt støv og besøkene oppe i Korokow. Om alle de Aids syke vi møtte, og deres frykt for å møte døden. Men det finnes andre gulv i verden. Stepper og sletter. Fjellkjeder og highways. Generasjonene må får høre om folkeslagene. De må få møte tempelplassene i Asia, moskeene i sentral Asia, Indianerne og Barabaighene. Ingen blir heit av det de ikke veit. De med varme hjerter og hender må inn på banen igjen. Dessverre er det mange som har blitt sittende på "salen". Parkert. Dette kan skyldes mange ting. De trengte en pause etter årene ute. De søkte "annet" arbeid og ble engasjert på annet hold. Noen avsluttet sitt engasjement i misjonen av personlige grunner. Noen var det ikke bruk for lenger. Allikevel, ingenting av dette er unnskyldning god nok til å bli værende på salen i "Jerusalem".

Misjonsforkynnelse

Jeg hørte en predikant tale i høst. Han innledet talen sin på følgende måte: *Vi predikanter blir ofte beskyldt for å tale for lite om misjon. Jeg vil derfor innledningsvis lese en misjonsfortelling.* Han leste fortellingen. La bort misjonsbladet for så å ta fatt på søndagens tekst. Han hadde gjort sin plikt, - trodde han. Å forkynne misjon er ingen plikt. Det er livsnerven i alt vårt arbeid. Det er ene og alene misjonsperspektivet som gjør at vi rusler rundt her på jordas gulv fremdeles. Var det ikke for de mange unådde folkeslag, så ville Jesus hentet oss hjem til seg nå! Men enda finnes det menneske som ikke har hørt om Jesus. Disse er vårt ansvar. Både misjonærene og predikantene må inn på banen. Fortell om det du har sett. Ja, det du så den gang Jesus varmet hjertet ditt. Det vil undre meg om det er bare misjonærene som har sett "hedningene". Verdens gulv angår alle kristne. Du kan begynne der du bor, og der du er. Gjør det – gå i gang. Veldig mange kommer aldri i gang. All tale om strategi, metoder og opplegg kan sette sperrer for forkynnelsen. Men både strategiene, metodene og oppleggene ligger klar i Guds verktøykasse, Bibelen. Bruk den!

Misjon og Guds veivesen.

Som barn på bedehuset hjemme lærte vi sangen: "Bygge Guds rike, bygge Guds rike, bygge Guds rike her på jord". Sangen er mye eldre enn meg og min generasjon. Alt i ca år 700 før Kristus var profeten Jesaja kjent med dette

sangverset. Oppdraget var klart. Guds rike skulle bygges. Veier skulle ryddes og bygges, slik at folket kunne vandre på dem og komme inn i Guds rike. Som arbeider i Guds veivesen var arbeidsinnstruksen klar: Se din frelse kommer! Rens veien for stein slik at folket kan finne frelseren. (Jesaja 62.10).

Misjon er å drive med veirydding. Plukke stein og fjerne veisperringer som hindrer mennesker i å finne veien inn til Guds rike. Dessverre hender det rett ofte at vi i stedet for å rydde vei, bygger steingjerder. Det var ikke meningen. Gud hjelpe oss så vi ikke gjør veien smalere og døren trangere for mennesker til å komme inn i Guds riket!

I Guds verktøykasse finner du verktøy som er tilpasset ethvert bruk. Her finner du hjelp til å leve med din nabo, din kjæreste, din kompis, dine foreldre, dine barn og de som falt. Her kan du hente metoder og veiledning i hvordan nå ut til de unådde, de som aldri har hørt om Guds rike. Primærverktøyet i Guds verktøykasse er historien om Jesus. Man behøver ikke være utdannet teolog eller misjonær for å bruke, - og anvende historien om Jesu liv og virke. Jeg vil oppfordre alle til å hente frem de Bibelske fortellingene. For meg ender de alle fleste bibeltekstene opp i misjonsvisjonen. Snevert tenker noen. Ufattelig kjærlighet fra Guds side tenker jeg.

Hvordan?

Misjonærene eller oss?

Det er tidlig morgen på Stavanger lufthavn, Sola. Skrankene er åpne og det begynner å fylles med folk som skal ut på reis. Borte ved en av deskene står Helga og Arnfinn. De er på vei ut til ny periode i Kenya. Ut for å rydde vei blant mennesker som tilber andre guder enn den himmelske. De skal sope gulv i fuktig, varmt klima ved kysten av Kenya. Helga smiler og gir fra seg et langt gjesp. En ungdom står like ved med et videokamera. Han har også ofret morgentimene denne dagen. Han er utsendt fra ungdomsforeningen SPOR i Sandnes, og skal filme avreisen. Helga og Arnfinn er nemlig deres ansvar denne perioden. Ungdommene vil hjelpe misjonærene å fjerne veisperringer slik at evangeliet kan bli forkynt ved solkysten. På avslutningsmøtet uker tidligere ble en vakker enkel porselenstallerken sendt rundt i benkeradene. De som ville forplikte seg til å be for Helga og Arnfinn kunne skrive navnene på tallerkenen. De andre fikk beskjed om å la være. Over femti navn ble notert. Over femti navn er med i kofferten på vei til Afrika.

Jon Torstein gjør seg ferdig med opptaket. Han leverer fra seg kamera. Det er nemlig en gave til misjonærene. De har også måtte forplikte seg. Utstyrt med mobilnummer, video og filmer er meldingene klare: Send hjem alt dere kan av informasjon. Video. SMS! *Likesom faderen har utsendt meg sender jeg dere... sa Jesus.* Helga, Arnfinn og SPOR. Varme hjerter. Utsendt!

Misjonærene og oss!

6 måneder senere. SPOR har sitt ukentlige søndagsmøte. Det må være over 100 ungdommer tilstede. På alle møtene denne høsten har informasjonen fått flyte fritt. Vi har sett video av Arnfinn på verandaen med isvann. Helga over tekjelen. Medarbeidere i aksjon i gatene i Mombasa osv. osv. Bønneemnene har blitt oppdatert. De unge har bedt. Og de har økt beløpene for fast givertjeneste, og misjonskollekten. Ungdommer i alder 16 – 30 år. Unge menn og kvinner. De aller fleste er i utdannings og etableringsfasen. Dette møtet er som alle de andre SPORmøtene godt planlagt og forberedt. Derfor er lyd og bilde på plass når stemmen til Helga når oss på telefon direkte fra Mombasa. Bønneemnene og bønnesvarene bytter arena. Det fortelles og berettes om mennesker som har fått hjelp og om initiativ som blir gjort for at Jesu navn skal gjøres kjent. Det berettes om motløshet og takknemlighet. Om ganger der porselenstallerkenen *talte* til misjonærekteparet og sa: *Hei, vi ber for dere!* Mot slutten av telefonsamtalen ble hender foldet. De i Kenya holdt sammen rundt telefonrøret, mens møteleder ba. Tro meg, men det må ha vært noe slikt Jesu venner opplevde på salen første påskedag. Jesus Åndet på oss. Pustet på oss. Sendte oss. Dette vil vi være med på!

Ingen må tro at initiativene og engasjementet kommer av seg selv rekende på ei fjøl. Det kan koste deg en tidlig morgentime. Innsamling av penger til ett videokamera. Organisere SMS nettverk. Rydde tid til redigering av film. Forberedelse til å tale slik om Jesus at andre blir grepet av ham. At vi ser familie, naboer, venner og folkeslag som enda ikke kjenner ham. Legge til rette for fast givertjeneste. Steke vafler og bytte bildekk. Rett og slett bruke tid på Jesus og hans rike. Vil vi det? Gidder vi det?

Jeg ønsker deg lykke til. Og husk: "I dette er kjærligheten, ikke at vi har elsket Gud, men at han har elsket oss og sendt sin sønn til soning for våre synder. Mine kjære, har Gud elsket oss slik, da skylder også vi å elske hverandre". 1. Joh.4.10-11

Teltmakere i Norge

Av Ole Kristian Sameien

Denne artikkelen er basert på foredraget "Teltmakere i Norge?" holdt på LINK-konferansen på Fjellhaug skoler i september 2005.

Teltmakermisjonær – en definisjon

Uttrykket "teltmakermisjonær" er hentet fra Apg 18,1-3. Der fortelles det at Paulus arbeidet som teltmaker mens han plantet menigheten i Korint. I dag brukes uttrykket "teltmakermisjonær" om kristent fagpersonell som krysser geografiske og kulturelle grenser for å bringe evangeliet til land som er stengt for tradisjonelle misjonærer. Teltmakeren får innpass i kraft av sin profesjon og kompetanse.

Organisasjonen TENT skriver på nettsidene side at teltmakere er "... alle som gjennom sitt yrke har krysset kulturgrenser, og som gjennom liv og tjeneste har forkynt evangeliet om Jesus Kristus for nye folk og folkeslag" (www.tent.no). Teltmakermisjonæren har en tofoldig identitet, både som fagperson og misjonær. Yrket er ikke bare et alibi for å slippe inn, men noe som må utføres med integritet. Ofte er måten teltmakeren lever og arbeider på like viktig for budskapsformidlingen som ordene han sier.

Misjonskall og misjonærkall

I "Den lille Bibel" oppsummeres noen av de mest sentrale sannhetene i den kristne tro: *"For så høyt har Gud elsket verden, at han ga sin Sønn, den enbårne, for at hver den som tror på ham, ikke skal gå fortapt, men ha evig liv."* (Joh 3,16) Gud elsker alle mennesker, og bærer en fars lengsel etter å få sine bortkomne barn hjem igjen. Derfor gav han sin eneste sønn for å frelse verden. Jesu død på korset forsonet menneskene med Gud. Det faktum at mennesker går fortapt uten å kjenne Jesus, har til alle tider motivert forkynnere og misjonærer til å proklamere budskapet om korset. Dette alvoret har gitt evangeliet bein å gå på, slik at stadig nye har fått høre frelsesbudskapet. Fortapelsens realitet er selve bakteppet for frelsens nødvendighet.

Alle disipler er kalt til å være delaktige i å nå stadig videre ut med evangeliet: *"Jeg har fått all makt i himmelen og på jorden. Gå derfor og gjør alle folkeslag til disipler! Døp dem til Faderens og Sønnens og Den hellige ånds navn og lær dem å holde alt det jeg har befalt dere. Og se, jeg er med dere alle dager inntil verdens ende."* (Matt 28,18-20) Alle kristne har altså fått et *misjonskall*. Kallet er ekspansivt. "Gå ut," sa Jesus. Gjennom forkynnelsen av Guds ord har Den Hellige Ånd berørt gamle og unge slik at de har tatt misjonsoppdraget alvorlig. Mange har i tillegg fått *misjonærkall* og reist til fjerne himmelstrøk med det kristne budskapet. Bak seg har de hatt en sendemenighet med nød for de unådde.

Norge – en misjonsmark?

Trendene i tiden setter også sine spor i Norge. Globaliseringen i verden er en slik trend. Mennesker er på flyttefot, og tar med seg sine religioner og tradisjoner i bagasjen. Dermed blir det pluralistiske samfunnet fylt med et mangfold av ideer og livssyn. Som en overlevelsesmekanisme har mange i Vesten inntatt en relativistisk holdning til den pluralistiske virkelighet. Parallelt er vi vitne til en sekularisering av samfunnet. Religiøse tanker og institusjoner mister gradvis sin posisjon, og klassisk kristendom framstilles som både irrelevant og avleggs. Resultatet er at mange er likegyldige overfor tradisjonelle trosoppfatninger, og kirker og bedehus mister oppslutning. Avkristningen har ført til at mange lever uten en reell mulighet til å høre evangeliet fra mennesker de har tillit til. Det finnes etter hvert områder i landet vårt uten noe kristent tilbud for barn og ungdom.

Norge blir mer og mer en misjonsmark, ikke bare på grunn av sekulariseringen. Globaliseringen fører flere og flere mennesker fra de tradisjonelle "misjonsfeltene" til landet vårt. Hva gjør vi når mennesker fra folkegrupper vi sender misjonærer til, flytter inn i nabohuset? Hva gjør vi når Ola Nordmann blir buddhist eller muslim? Hva gjør vi med en generasjon barn som vokser opp uten å kjenne en eneste kristen? Det er mange aktuelle spørsmål som reiser seg i møte med situasjonen i Norge i dag.

Fra misjonsengasjement til misjonærmentalitet

Misjonsorganisasjonene har vært opptatt av å nære og styrke misjonsengasjementet i kirker og bedehus. Dette har ført til at Norge har vært et av verdens mest misjonerende land i forhold til folketallet. Men i tillegg til misjonsengasjement trenger vi også en mobilisering av misjonærmentaliteten. Misjonærmentaliteten har med vår identitet som lys og salt i verden å gjøre. Tenk om alle kristne i Norge var bevisste på at de var der de var med en hensikt? Her har kristenledere og forkynnere i Norge et stort ansvar når det gjelder å utfordre til bevissthet.

På misjonsmarken må misjonærene hele tiden være bevisste på hvordan de kan nå mennesker. De må være kreative for å komme i kontakt med nye mennesker. For at budskapet skal ha troverdighet, må det bygges tillit. Varme relasjoner er et stikkord her. Slik relasjonsbygging tar tid. Jeg tror ikke situasjonen er så annerledes i Norge. Hvordan kan vi hjelpe kristne til å bygge varme og nære relasjoner til mennesker rundt seg? "Forkynn evangeliet, og om nødvendig, bruk ord." sa Frans av Assisi.

Hvordan styrker vi misjonærmentaliteten? Det er sikkert mye som kunne vært skrevet om dette. Jeg vil trekke fram fire områder der kristne ledere på en spesiell måte kan være med å utruste til mer bevissthet.

1. Verdifornyelse

Vi trenger å fornye verdien av en utadrettet og misjonerende livsstil. Paulus er et stort forbilde når det gjelder dette: *"For selv om jeg er fri overfor alle, så har jeg gjort meg til trell, for å vinne så mange som mulig. For jødene er jeg blitt som en jøde, for å kunne vinne jøder. ... For dem alle er jeg blitt alt, for i alle fall å frelse noen ... Alt gjør jeg for evangeliets skyld..." (1Kor 9)* Paulus var villig til å strekke seg langt for evangeliets skyld. Det å nå nye med evangeliet hadde høyeste prioritet i hans hverdag. Midt i et forbrukersamfunn der vi stadig blir mer og mer selvsentret, trenger vi stadig å fornye verdiskalaen vår. Menneskers frelse må være viktigst for oss!

2. Misjonstenkning

La kristenfolket få del i misjonstenkningen. Misjonslederne i Norge får stadig impulser når det gjelder misjonsstrategisk tenkning. Det meste er kanskje rettet mot det som skjer "der ute", men mye er også aktuelt her hjemme. Hvorfor skal vi sitte fast i rigide strukturer og arbeidsmetoder her hjemme når vi ofte er mer enn villige til å tenke pragmatisk ute? Tenk om lekfolket i kirker og bedehus hadde lært litt grunnleggende misjonsstrategi for hvordan de kan gå fram for å nå sitt nabolag?

3. Apologetikk

Pluralismens livssynmangfold fører fremmede og nye tankebygninger tett innpå oss. Kanskje har vi forsømt vår oppgave i å utruste kristenfolket til å møte disse tankemessige utfordringene? Kristne tenkere har gjennom hele kirkehistorien møtt tidens tankebygninger med gode og skarpsindige svar. Slike svar har i altfor liten grad blir videreformidlet i forkynnelsen. Samtidig er det viktig at budskapet blir jordnært. Kristne må lære å snakke med alminnelige mennesker om Gud. Mye kan gjøres for å styrke frimodigheten.

3. Strategisk bosetting

Hvert år flytter 580 000 nordmenn. De fleste flytter innen kommunen de allerede bor i, mens 191 000 personer flytter fra en kommune til en annen. 110 000 personer flytter fra et fylke til et annet. Kristne flytter også.

Flytting, frivillig eller ikke, har alltid vært en viktig faktor når den kristne tro er blitt spredt. Etter at Stefanus ble steinet til døde brøt det ut forfølgelse: *"Samme dag brøt det løs en kraftig forfølgelse mot menigheten i Jerusalem. Alle unntatt apostlene ble spredt omkring i Judea og Samaria."* (Apg 8,1) De kristne ble heldigvis ikke skremt til taushet. De levde ut troen sin og brakte budskapet med seg dit de kom: *"De som var spredt omkring, drog rundt og forkynte evangeliet."* (Apg 8,4)

I 1796 fikk Hans Nielsen Hauge et sterkt møte med Gud. Dette skapte i ham en sterk vitnetrang som førte ham på vandring rundt i hele Norge.

Haugevekkelsen har satt dype spor etter seg i landet vårt. Mange steder kan man fortsatt merke resultatene av Hauges prekenferder. Parallelt med forkynnervirksomheten drev Hauge med næringsutvikling. Han startet virksomheter og oppfordret ofte folk til å flytte og satse. Hauge tenkte strategisk om bosetting, og dette er en av grunnene til at haugianismen fikk så stor spredning i Norge.

Undersøkelser viser at de fleste som blir kristne i dag, blir det på grunn av påvirkning fra kristne i familie og vennekrets. Til sammenligning har store møtekampanjer og evangeliseringsframstøt liten effekt. Den eneste måten vi kan lykkes med å nå mennesker i Norges unådde områder, er at kristne velger å flytte til slike steder for å engasjere seg i nærmiljøet, og bli gode venner og naboer.

Teltmakere i Norge – en visjon?

Situasjonen for Norge i dag er at mange ikke kjenner Jesus. Færre og færre tror på Gud. Noen steder er det så lite av levende kristenliv at vi kan snakke om at folk er unådde. Samtidig klumper kristne seg sammen i gettoer. Kristenfolk bosetter seg i områder som har mange kristne innbyggere fra før. Det er sikkert mange naturlige årsaker til dette. Det er underlig at så få kristne er villige til å gå mot strømmen og velge annerledes for en kortere eller lengre periode av livet. Vi må be Gud om en kallsvekkelse, så vi ser at Norges befolkning er vårt ansvar.

Misjonsstrategisk bosetting må opp på dagsorden. Det må opp på talerstolen. Det må inn i strategidokumentene. Det må settes av ressurser for trening og oppfølging. Det er behov for teltmakere i Norge, som gjennom sitt yrke krysser kommune- eller fylkesgrenser for å forkynne evangeliet om Jesus Kristus i ord og handling.

Allidrett – hvordan får vi tak i unge ledere?

Av Per Ove Malmin

Med allidrettsarbeid i en kristen kontekst forstår vi ulik form for lek, idretter og ballspill samt en andakt. Det betyr i praksis at en 90 minutters allidrettsamling ofte består av ballspill og andakt i en gymsal.

Allidretten har overlevelseskraft i seg selv fordi idrett og fysisk spill, lek og bevegelse alltid vil være et behov. Ulike idretter vil vokse og avta i popularitet, men ønsket om å drive idrett vil bestå. Den organiserte idretten stiller stadig større krav til barn og ungdom. Frafallet fra den aktive idretten øker og markedet for allidrett vokser deretter. Det forklarer mye av veksten i antall allidrettsgrupper i Norge. De fleste bor i nærheten av en gymsal, og Norge har såpass mye dårlig vær at inneaktiviteter er populært. Og når opplegget eller programmet for kvelden er like populært hver uke, viser det slitestyrken i arbeidet. Man slipper å produsere spennende opplegg som det tar lang tid å planlegge. Fotball, innebandy, basketball, volleyball osv er gøy for mange. Det ”programmet” går av seg selv. Lederne kan bruke tid og energi på gode andakter, prate med folk og skape trivsel i gruppa.

I ethvert kristent arbeid er det Jesus selv som driver oss ut for å vinne nye for himmelen. Vi skal gjøre verdifulle mennesker til disipler og lære dem alt Jesus har gitt oss i Bibelen. Alle ledere må derfor først selv oppdage evangeliet på en slik måte at det skaper en nød og iver for å gi dette livsviktige budskap videre til andre. I tillegg må en leder vite hva den kristne tro handler om, slik at den kan forkynnes videre til dem man er leder for. Når dette er på plass, vil mange unge spørre seg selv: Hvordan kan jeg være med å bruke det jeg har av talenter og interesser? Er det bruk for meg?

Når vi skal rekruttere unge ledere til allidrettsgrupper, tenker jeg at vi først må reflektere over hva det er som motiverer ledere i allidrettsgruppene. Med det som bakgrunn, kan vi lettere utfordre og motivere nye unge ledere til både å starte nye grupper eller til å overta driften i de gruppene som allerede eksisterer.

Hva motiverer unge ledere til å drive allidrettsgrupper?

1. Lederne får bruke sine interesser. Allidrettsledere trives med å være i en gymsal. De liker ballspill og de liker lagspill. De får da kombinere gleden over å få drive idrett og gleden ved å drive misjon.

2. Programmet har slitestyrke i seg selv. Programmet er det samme hver gang og blir ikke upopulært. Riktignok må man variere idrettene og ta hensyn til hvilke idretter som er ”kjekkest”. Dette motiverer på den måten at man slipper å gå tom for ideer, bruk masse tid på å planlegge opplegg og lure på om deltakerne i gruppa liker opplegget.

3. Lederne får det til. Unge allidrettsledere som kan litt idrett, vil mestre sin oppgave i en gymsal. Det motiverer og appellerer til å bli leder. De får brukt seg selv på en positiv måte og det skal lite til for å merke at lederoppgaven verdsettes av idrettsglad ungdom.

4. Unge ledere skaper god kontakt mellom ledere og deltagere. Aktivitet i gymsal skaper relasjoner. Lederne får sosial kontakt gjennom lagspill og fysisk aktivitet. Dette gjør noe med miljøet og samtalen. Ledere som er 3-5 år eldre enn deltagerne vil bli forbilder, og får en slags autoritet i gruppa. Det gjør at lederen opplever seg selv som betydningsfull og verdsatt. Denne kontakten motiverer fordi det åpner for at lederen lettere kan få formidlet sannheter fra Guds Ord gjennom samtaler og møtepunkter som naturlig kommer.

5. Begrenset ansvar til de unge. Unge ledere trenger "passelige doser" ansvar og utfordringer. Klarer vi voksne å ta oss av rammene rundt slik at unge ledere gjør mest av det de kan og liker og minst mulig av det de ikke kan og liker? Det kan være å søke om treningstid på en skole og sørge for å skaffe allidrettsgruppa nødvendig utstyr. Da tror jeg mange unge ledere vil glede seg over å gjøre resten av jobben. Andre tar av rammene rundt gruppa og de unge lederne skaper innholdet. Så kan de unge selv spørre om hjelp til andakter eller andre til ting som måtte oppstå.

6. Gi unge ledere små oppgaver først, før de store oppgavene. Mange unge ledere liker små oppgaver som kan være til glede og hjelp for fellesskapet. På allidrettssamlinger kan slike oppgaver være å dømme kamper, ha ansvar for oppvarmingen, lage en intern turnering en kveld, komme med ideer til nye leker eller nye idretter som kan prøves ut. På denne måten har mange unge ledere blitt rekruttert til å ta mer og mer ansvar for større og større oppgaver i allidrettsgruppa.

7. Send unge ledere på kurs eller relevante ledersamlinger. Det finnes mange gode kurs og ledersamlinger som er lærerike. I tillegg til undervisning og oppbyggelige møter, bidrar disse kursene også til å skape lederidentitet og kontakter med andre ledere. Vi står sammen om felles mål og kan dele gleder og sorger i arbeidet. Ved å utfordre unge ledere til å dra på kurs, blir den unge lederen sett og tatt på alvor. Det betyr mye.

8. Fellesskapet lederne imellom. Min erfaring er at ledere som er i relativt lik alder vil utvikle et fellesskap som lederteam. Vennskap stiftes og trivselen økes. Det kan bli et eget trygt og godt bønnefellesskap i gruppa. De kan evaluere og berike hverandre som ledere ved å gi konstruktive tilbakemeldinger slik at den enkelte vokser som leder.

Rekruttering blant hjemmeværende misjonærer

Jan Ove Selstø i samtale med Kjell Jaren og Kay Granli.

Alle vi tre gikk sammen på misjonsskolens 14.kull som avsluttet sin fireårige utdanning våren 1975. Så skiltes våre veier og det ble misjonærtjeneste på tre forskjellige kontinenter. Nå har Kjell havnet på hovedkontoret, mens Kay og undertegnede er på Fjellhaug. En ettermiddagsstund satt vi sammen på mitt kontor, og jeg hadde forberedt noen spørsmål til mine kollegaer om deres tanker og erfaringer knyttet til å komme tilbake til et ansettelsesforhold i NLM etter å ha vært i annet arbeid.

Kay Granli har vært misjonær for NLM i Tanzania, mens Kjell Jaren var blant de første NLM-misjonærene som ble sendt til Sør-Amerika.

Kjell Jaren forteller at når han reiste ut som misjonær tenkte han en livslang tjeneste. Noen år heime i Norge kunne det nok bli, men etter det var det ut igjen. Slik var innstillingen. Men slik gikk det ikke av ulike årsaker. Kjell har gjennom mange år hatt en lederposisjon innen Kirkens Nødhjelp (KN). Men misjonærkallet som han fikk i unge år har ligget der, og ført til at han i perioder har ønsket seg tilbake til Sør-Amerika. "Var kallet jeg fikk en realitet, ja så må det vel også gjelde i voksen alder", sier Kjell med ettertanke. "Følelsen av å være en avskiltet misjonær", som han sier, "har til tider vært en frustrasjon. Så kom forespørselen om å bli misjonssekretær for Sør-Amerika, og nå var livssituasjonen slik at jeg kunne svare ja." Kjell er seg bevisst den realkompetanse han har opparbeidet seg både som misjonær og personalleder i KN, og tror dette kan komme vel med i oppgaven som misj.sekr. "Denne perioden som ikke-NLM-ansatt har vært nyttig for meg. Jeg har opparbeidet meg andre erfaringer, og sett NLM fra en annen vinkling."

Kay har sin historie. Han møtte veggen i 2. perioden og måtte reise heim fra Tanzania. Han var av de heldige som kunne gå sammen med sin bror inn i farens bedrift i ventilasjon og blikkenslagerfaget, og kjente det godt å være i "det normale arbeidsliv". Misj.sekr. Gudmund Vinskei fikk minne han om at "sitt kall og sine nådegaver angrer Gud ikke", og det ble godt å ta med seg videre. Det var ikke lett i første omgang å se hva Gud kunne mene med et slikt avbrekk. Kay blir tankefull når han ser tilbake. "Det ble 20 år som ikke-NLM-ansatt. Men jeg fikk være blant vanlige folk. Det førte meg inn i mange spennende relasjoner, og jeg måtte si til meg selv: Jeg er fremdeles misjonær. Riktignok i en helt annen setting hjemme i Aurskog. Det har jeg opplevd meningsfullt. Jeg fikk bekreftelse på at jeg var der jeg skulle være. Det hender jeg savner å være i det vanlige arbeidsliv når jeg nå er tilbake som NLM-ansatt", legger han til. "Da spørsmålet kom fra Fjellhaug var jeg klar. Nå er ringen på en måte sluttet. Å få være på et arbeidssted som også utdanner misjonærer, kjennes meningsfullt for en misjonær! Så fikk jeg 20 år der jeg tilegnet meg kunnskaper og erfaring som jeg i dag har stor nytte av!"

Kjell vil nå bruke sine egne erfaringer i møte med andre heimeværende misjonærer. Selv savnet han som heimkomen misjonær at noen satte seg ned og samtalte han og familien om spørsmål som: Hva skal til for at det kan være aktuelt med ny utreise? Hvilke muligheter finnes? Kultursjokket i møte med Norge var de ikke helt forberedt på. Hvordan finne seg til rette i Norge, på bedehuset, i nytt arbeid, og i de mange andre store og små utfordringer som møter en.

Som misjonsekretær har Kjell allerede møtt flere heimeværende misjonærer som sitter med de samme erfaringene, og noen har også et "uforløst" forhold til NLM. "Disse vil jeg gjerne gjøre noe for", sier Kjell. "De må bli sett, og vi må komme i en god dialog, om hvor de er nå, og hvilke muligheter og begrensninger de opplever knyttet til evt. ny utreise. Hjemmeværende misjonærer er en stor potensiell ressurs med tanke på å rekruttere til nye oppdrag på våre misjonsfelter. I hvert fall gjelder dette Sør-Amerika." "Det tror jeg helt sikkert gjelder Øst-Afrika også", skyter Kay inn. "Jeg fornemmer at det er skapt en usikkerhet hos tidligere Afrika-misjonærer. Vi hører at arbeidet fases ut i flere av landene. Nå trenges det ikke flere misjonærer. Men det er vel heller slik at de nasjonale kirkene ber om flere misjonærer, nye områder og folkegrupper står for tur. Når dette fram til de heimeværende Afrikamisjonærene? Det tror jeg ikke. Hva med å utfordre disse i større grad, de kjenner språk og kultur og kan i stor grad ta kortere eller lengre oppdrag med større fleksibilitet enn tidligere."

"La meg også nevne en annen sak", sier Kjell. "Bruker NLM i sine lokale forsamlinger og foreninger de ressursene som heimeværende misjonærer representerer i heimearbeidet? Misjonærer sitter inne med en kompetanse også i det å leve og formidle det kristne budskap på tvers av forskjellige kulturer og i møte med mennesker som tilhører en annen religion. Denne kompetansen trenges for å nå ut med evangeliet til det flerkulturelle Norge"

Samtalen engasjerer, og tiden går fra oss. Kjell Jaren står på farten og skal ut til Sør-Amerika på sin første tur som misjonssekretær. Kay Granli skal tilbake til sine mange oppgaver som administrasjonsleder ved Fjellhaug Skoler. Jeg prøver meg med et siste innspill: Hvordan skal vi oppsummere det vi har samtalt om?

Her kommer noen punkter:

- Det er behov for heimeværende misjonærer til arbeidet ute.
- Behovet må formidles konkret og direkte i møte med den enkelte.
- Men ligger det ikke til rette for ny tjeneste ute, må vi passe oss for å tenke at da har en sviktet sitt kall.
- Nå er det de nasjonale kirkene som sitter med ansvar for arbeidet, og melder behov for erfarne misjonærer som kan gå rett inn i arbeidet.
- Det er mye unyttet misjonærkompetanse i NLM både med tanke på ute- og heimearbeidet.

De ensomme lederne

Av Hans Kristian Skaar

"Det er uklokt, det du gjør. Du tretter ut både deg selv og folket som er med deg." (2. Mosebok 18,17)

Når vi snakker om rekruttering av ledere i tenåringsarbeidet tenker vi ofte på hvordan vi kan finne den nye superlederen. Den sterke lederen som har alt og som drar lasset alene. Dette lederidealet etterlater seg imidlertid en lang rekke ensomme ledere og et vanstyrt tenåringsarbeid.

1) 20 år og utbrent – historien om de ensomme lederne

Jeg var 17 år og ble spurt om å være formann i ungdomskoret. Jeg svarte ja. Endelig skulle minstemann i koret bli sett og respektert. Det var modig av dem å gi meg den tilliten; det var flott for meg å få den erfaringen, tenkte jeg - lenge. I dag vet jeg at jeg i disse årene, i tillegg til å få med meg mange gode erfaringer, la til meg noen av mine største uvaner som leder og lærte å måle verdien min i det jeg gjorde. Jeg fikk mange tilbakemeldinger på at jeg var flink til å lede møter. Men jeg møtte aldri noen som ville veilede meg, aldri noen som gav meg råd – og ingen som spurte hvordan jeg hadde det eller hvordan det egentlig var å være 17 år og skulle være åndelig leder for et helt kor. Et par år senere møtte jeg veggen...

Jeg har møtt mange ensomme ledere i Misjonssambandet. Mange steder er de ensomme fordi det ikke finnes andre aktuelle lederkandidater. Men jeg tror mange også er ensomme på grunn av en kultur hvor vi som misjonsfolk i stedet for å se på mangelfullt tenåringsarbeid som et kollektivt ansvar, har forsøkt å finne en person som vi kan legge ansvaret over på.

2) Myten som superlederen

I tenåringsarbeidet har derfor idealet ofte vært den ene, sterke lederen som er så god at han løser alle problemer. Myten forteller at den perfekte tenåringslederen skal være mann, ung, kul, en mester i å lage sprelske aktiviteter, og skal kunne drive arbeidet mer eller mindre på egen hånd.

Jeg tror denne myten om den perfekte tenåringslederen både hemmer tenåringsarbeidet og rekrutteringen av ledere. Disse superlederne har blitt overlatt til seg sjøl, og de har blitt dyrket slik at de helst skal ha fingrene med i alt som skal skje. De har fått identiteten sin og verdien sin knyttet til det de gjør. Disse travle lederne som skal gjøre alt har sjelden tid til å stoppe opp for seg selv og se på arbeidet de gjør eller tenke nytt. De rekker ikke å finne andre ledere. De rekker knapt å ta med Gud i det de gjør. De skaper dårlig samvittighet hos alle andre som engasjerer seg mindre. De skaper urealistiske forventninger til hva deres etterfølgere skal få til. De hindrer andre ledere i å

vokse fram. Og de er ensomme. Få av disse lederne forblir ledere i misjonen livet ut. I tillegg har de virket avskrekkende på alle som kanskje kunne vurdert å engasjere seg, men som føler at de ikke strekker til.

I boka "Hensiktsdrevet ungdomsarbeid" utfordrer Doug Fields oss til å tenke nytt om hva slags ledere vi trenger. Vanligvis tenker vi at en ungdomsleder må være "ung, morsom, atletisk, utadvent, god til å stå foran folk, ha karisma, forstå ungdomskulturen og ha minibuss," skriver Fields. Men vi trenger like mye "pensjonister, innadvendte, nygifte, musikere, folk som har droppet ut av skolen, folk som bowler, folk som kan skate, nyomvendte, studenter, mekanikere, alenemødre, modne kristne, datanerder, kokker" osv.

Den viktigste kvalifikasjonen for en tenåringsleder er ikke at han har iPod i lomma og alltid en vits på lur. Tenåringer vil ikke ha tilgjorte kule som forbilder, men ekte, vanlige mennesker som først og fremst bryr seg om dem. Ledere som er mer opptatt av ungdommene som kommer dit enn aktivitetene de lager for dem.

3) "Og de ble sendt ut to og to" – en bibelsk korreksjon til vårt lederideal

Bibelen forteller at Moses var en sånn ensom leder som skulle fikse alt. Moses hadde mye å gjøre og han stod alene om det meste. Da Mose svigerfar, Jethro, var på besøk og fikk se alt han gjorde alene, tok han Moses til side og gav ham et godt råd:

"Det er uklokt, det du gjør. Du tretter ut både deg selv og folket som er med deg. Dette er for stridt for deg; du kan ikke gjøre det alene. Hør nå på meg! Jeg vil gi deg et råd, og Gud skal være med deg. (...) Velg deg ut dyktige menn (...)! Sett dem til førere for folket. (...) Hver stor sak skal de komme til deg med, men hver liten sak skal de avgjøre selv. Slik skal du lette byrden for deg og la dem bære den sammen med deg." (2. Mosebok 18,17ff)

"Du tretter ut både deg selv og folket som er med deg." Jeg tror det er det som skjer med de ensomme lederne våre. Myten om den sterke, eneveldige lederen sliter ut lederne, og den ødelegger også arbeidet de står i.

Jesus valgte ikke ut én apostel. Han valgte 12. Da Jesus sendte ut medarbeidere sendte han dem ikke ut én og én, men to og to. Bare tre ganger i evangeliene opptrer Jesu disipler alene – da Peter fornektet Jesus, da Judas forrådde Jesus og da Tomas tvilte. Ledere trenger hverandre, og jeg tror dette aller mest gjelder i det kristne tenåringsarbeidet.

4) Veien ut av ensomheten – Tre alternativer til superlederen

A. Rekruttere flere ledere til arbeidet

Vi har altfor lenge dyrket fram de få ungdomslederne som skal kunne gjøre alt på egen hånd. Uansett hva som er årsaken til at de står alene, og om de selv kanskje ikke ser problemet: Ensomme ledere trenger støtte. Den helt opplagte løsninger er at flere ledere rekrutteres til tenåringsarbeidet, gjerne også voksne ledere – gjerne de som ikke er supermennesker. Imidlertid ønsker jeg i denne omgang særlig å rette fokus mot to andre, kanskje ikke fullt så opplagte, løsninger. Det gode med disse løsningene er at jeg tror de også vil kunne brukes der det tilsynelatende bare finnes én kandidat til å være leder i tenåringsarbeidet.

B. Rekruttere medvandrere

Våre ensomme tenåringsledere trenger først og fremst noen som kan gå sammen med de. Noen som kan veilede de. Det trenger ikke å være noen som er med i tenåringsarbeidet. Men gjerne en voksenperson som vil investere tid på lederen. Som vil følge de opp. Som ber for de. Som spør hvordan de har det og hva de trenger hjelp til. Som kan fortelle dem om sitt liv med Gud, lese Bibelen sammen med dem, hjelpe dem og løfte dem fram.

Jesus hadde som mål å nå hele verden. Hans strategi var å følge opp noen få. Han brukte 3 år av livet sitt på å gjøre 12 mennesker til disipler. De skulle spre det videre. Han valgte å satse på noen få som han lærte opp, og så sendte ut i hele verden. Prinsippet om at det er bedre å lære folk å fiske enn å gi de en fisk gjelder også i Guds rike. Vi trenger voksne som vil lære opp og følge opp unge lederemner. Om dette ikke er en ny leder tror jeg det også vil være til stor hjelp for den ensomme lederen.

C. Rekruttere deltidsmedarbeidere

Der det ikke er mer enn én som ser det som sitt kall å jobbe mot tenåringer kan det kanskje være en løsning å også se etter de som ikke nødvendigvis kan hoppe inn i dette arbeidet med kropp og sjel, men som kan bidra med noe.

Kanskje finnes det voksenpersoner som ikke føler de har noe å gi i møte med tenåringer som allikevel kantenke seg å hjelpe til med praktiske oppgaver. Som kan ringe etter taler, som kan organisere, lage mat, kjøre minibuss, lage møteplakaten, pynte lokalet eller be for arbeidet. Folk som kanskje ikke vil dra hele lasset, men som er villig til å hjelpe til av og til. Kanskje kan vi til og med våge å se på hvilke ressurser vi har utenfor bedehuset.

I et ungdomsarbeid jeg var med på, sendte vi en gang en liste rundt til foreldrene og spurte hva de kunne bidra med. Jeg ble overrasket over hvor mange av de som til daglig ikke oppsøkte kirker eller bedehus som skrev seg opp på lista - som virkelig hadde lyst til å bidra med noe. Noen kunne kjøre, noen ville gjerne lage mat, en av foreldrene var dataingeniør og spurte om vi ville ha en datakrok på ungdomsklubben. Han kunne gi oss en PC. En annen sa han spilte bass, så hvis vi trengte en bassist en gang var det bare å ringe.

Mange av disse hadde aldri satt sine ben i noe kristent arbeid før. Plutselig hadde vi fått et kontaktpunkt med foreldrene.

5) Et nytt lederideal

I denne artikkelen har jeg forsøkt å belyse noen av problemene med de mange ensomme lederne i vår organisasjon. Aller mest har jeg ønsket å ta et oppgjør med det dennesidige idealet om hvordan en leder skal være. Myten om den sterke lederen har ødelagt både lederne sjøl, arbeidet de står i og har stått i veien for lederrekrutteringa i tenåringsarbeidet. Bibelen lærer oss at ledere er avhengig av hverandre. Jeg tror vi trenger et nytt lederideal i tenåringsarbeidet som skaper rom for vanlige mennesker som trenger medarbeidere og veiledning, og en ny kultur som forhindrer at ledere står alene. Jeg tror vi kan skape dette ved å bevisstgjøre oss hvilke kvaliteter vi ser etter når vi rekrutterer ledere, ved å legge til rette for en tettere oppfølging av lederne våre og gjennom rekruttering av flere deltidsmedarbeidere.

Forståelsen av kallet blant ungdom i dag

Av Lars Stensland

I NLM tales det mye om kall. En taler gjerne om indre og ytre kall. En taler om at dette er mitt kall, dette er vårt kall, vi er kalt til denne oppgaven osv. Men hva innebærer ordet kall? Og hva legger dagens ungdom i ordet kall?

For å få et utgangspunkt gjorde jeg to små undersøkelser. Jeg spurte ganske enkelt spørsmålet: "Hva forbinder du med ordet kall?" til elever ved Fjellhaug misjonshøyskole og Sygna videregående skole.

Ved Fjellhaug misjonshøyskole bar alle svar preg av at Guds kall til oss er å "gjøre alle folkeslag til mine disipler". Det var ingen som i utgangspunktet koplet ordet kall til Guds kall til frelse. I en videre samtale kom vi inn på Guds kall til frelse.

Nå er nok ikke elevene ved Fjellhaug representative for gjennomsnittet av norsk ungdom. Elevene ved Sygna videregående skole vil være mer representative for dagens ungdom, selv om også her er et flertall av elevene kristne. Interessant nok var det en elev på Sygna som var den eneste som forbandt ordet kall med Guds kall til frelse.

På Fjellhaug møtte jeg opp personlig og spurte spørsmålet i en time. Og jeg skal være ærlig å innrømme at det kan være litt "ledende" at en ansatt i NLM spør studenter ved misjonshøyskolen om kall. "Misjonærkallet" lå nok veldig langt fremme i tanken hos de fleste.

På Sygna derimot ble det delt ut lapper med spørsmålet på til skriftlig besvarelse. Men til og med uten noen "ledende" elementer svarte alle at kall var å "gjøre noe spesielt for Gud". Det var noen som svarte "vet ikke" eller "noe kristent". Og en elev svarte at det kan være både noe du skal gjøre for Gud, og at Gud kaller deg hjem til seg. Dette var altså eneste svaret som inneholdt Guds kall til frelse.

Det er klart at de fleste ungdommer ikke umiddelbart kopler ordet kall til Guds kall til frelse. En kan spør seg hvorfor det er slik. Kanskje er dette sentrale budskapet fraværende i forkynnelse og litteratur til ungdom i dag? Kanskje er ordet kall byttet ut med andre ord? Kanskje ordet kall er på vei ut av språket og det derfor ikke nevnes så mye som før fra talerstolen?

Når det er snakk om forståelsen av kallet er det mulig å få en forståelse av innholdet i ordet uten nødvendigvis å bruke selve ordet kall. I samtale med elever på Fjellhaug ble også Guds kall til frelse berørt. Selv om dobbelheten i

ordets betydning ikke var det første som ble nevnt var det ikke fremmed da det ble brakt frem.

I Guds ord blir vi tydelig møtt av Gud med kallet til frelse og kallet til tjeneste. Dette ser vi veldig klart blant annet i 2. Korinterbrev 5. Her taler Paulus om at vi "søker å vinne mennesker", "for Kristi kjærlighet tvinger oss" og "vi er sendebud i Kristi sted". Paulus taler med sterke ord om det å vinne mennesker, å drive misjon. Samtidig taler han veldig tydelig om frelsen når han sier "om noen er i Kristus da er han en ny skapning", "Det var Gud som i Kristus forlikte verden med seg selv" og "Han som ikke visste av synd, har Gud gjort til synd for oss, for at vi i ham skal bli rettferdige for Gud". Her taler Guds ord til oss veldig klart om frelse og tjeneste i samme tekst.

Nå tror jeg nok det er slik at ungdommer som forbinder ordet kall med misjon og som ønsker en tjeneste i Guds rike også har blitt møtt med Guds kall til frelse. Men å kople selve ordet kall til frelsen er ikke naturlig for dem. Dersom vi ønsker å bevare ordet kall i betydningen Guds kall til frelse tror jeg vi må ta det frem igjen i språket vårt. Besvarelsene fra elevene og samtale med ungdom viser at kallet knyttes i stor grad ensidig til tjeneste.

I kallet til tjeneste er det flere nyanser. Noen knytter kallet til å "være en kristen der du er". Andre knytter kallet til "en oppgave du er ment til å gjøre". Andre igjen knytter kallet opp til misjonærtjeneste.

At Guds folk på jord har fått et universelt kall ser vi bl.a. i 1.Pet.2;9. Her taler Bibelen om at vi er en utvalgt ætt, et kongelig presteskap, et hellig folk, et folk til eiendom, for at dere skal forkynne hans storhet. Dette er gjerne kalt "det allmenne prestedømme" og er hos oss utøvd gjennom "det myndige lekfolk". Alle kristne har et kollektivt kall til å forkynne "hans storhet"!

At en kristen er kalt til å utføre en tjeneste er ofte knyttet til nådegave. En tenker gjerne at det en har fått nådegave til det er mitt kall i livet. Slik blir kallet en oppgave en er ment til å gjøre. En oppgave som er tiltenkt deg spesielt. Og Guds ord taler ofte og klart til oss om nådegavene. I 1.Pet.4;10 sies det at alle har fått en nådegave og at vi skal tjene hverandre med den.

Kallet til å bringe evangeliet til jordens ender ser vi veldig klart i Guds ord. Det klareste og mest kjente ordet er misjonsbefalingen fra Matt.28. "Gå derfor ut og gjør alle folkeslag til mine disipler".

Slik ser vi at svarene fra elevene dekker alle disse nyansene i kallet til tjeneste. Jeg tenker meg at dersom jeg hadde gått mer i dybden i spørsmålsstillingen kunne nok de fleste gitt et svar som inneholdt alle nyansene. Kanskje svarene er et uttrykk for at mennesker er forskjellige og får ulike kall fra Gud? Kallet oppleves forskjellig og slik må det også være. I

2.Kor.12 sier Bibelen: "Det er forskjell på nådegaver, men Ånden er den samme." I samme kapittel står det også: "Og Gud satte i menigheten først noen til apostler, for det andre profeter, for det tredje lærere, dernest kraftige gjerninger, så nådegaver til å helbrede, til å hjelpe, til å styre, og ulike slags tunger. Er vel alle apostler? Er vel alle profeter? Er vel alle lærere? Gjør vel alle kraftige gjerninger? Har vel alle nådegaver til å helbrede? Taler vel alle med tunger? Kan vel alle tyde dem?"

Konklusjonen må bli at kristen ungdom i dag ikke nødvendigvis tenker på Guds kall til frelse når de hører ordet kall. Derimot har dagens kristne ungdommer et reflektert syn på Guds kall til tjeneste.

2Tim 1:9:

"Han er den som har frelst oss og kalt oss med et hellig kall. Han gjorde det ikke etter våre gjerninger, men etter sin egen rådslutning og nåde, den som han gav oss i Kristus Jesus fra evighet av."

Friends of China Foundation LTD - An Introduction

Av Harvey Phillips

Beginnings

Friends of China Foundation (FOC) was founded in Hong Kong in 1987 as a non-governmental charity in response to two factors: On the one hand, China's request for foreign experts, and, on the other hand, the growing concern and interest in China among Christian professionals from all over the world. FOC exists to be a bridge linking China and concerned Christian professionals, and seeks to facilitate their placement, orientation and support.

Initially, FOC primarily facilitated the placement of English teachers. During the past few years, however, FOC has developed and changed to meet China's own growth and development. In addition to recruiting Teachers of English, it now:

- Facilitates the supply of teachers of other subjects, both short and long term
- Facilitates visits by foreign experts in various fields
- Introduces students of Mandarin and minority languages
- Provides short-term English teachers
- Provides training programs for Middle School and High School English teachers
- Facilitates short-term Mandarin language study programs
- Participates in rural community development projects and rural education projects

FOC associates are currently placed in 7 provinces and municipalities, with the majority located in the western part of China. They are professionals recruited internationally from over a dozen different countries and nationalities.

FOC stresses people rather than programs, money or equipment, though FOC does, where possible and appropriate, seek to contribute materially to China's advancement. Of vital importance in all activities undertaken by FOC is integrity and professionalism.

Distinctives

- FOC stresses integrity and professionalism
- FOC is international, drawing on professionals from many different countries
- FOC is strictly non-political. All FOC Associates are to obey the laws of China and to abide by the Constitution of China
- FOC stresses long term commitment, though there are also short-term programmes

-
- FOC personnel are characterised by Christian attitudes to life and work
 - FOC advocates commitment to a simple life-style
 - FOC believes in the importance of earning and maintaining the trust of the Chinese authorities
 - FOC encourages on-going language acquisition and cultural adaptation on the part of all foreign professionals

Recruitment

FOC relies primarily on a network of international contacts to help screen and recruit suitable professionals. Anyone associated with FOC, either studying or working in China, is known as an FOC Associate. Such people may be:

- a) Involved in FOC-related programmes
- b) Working in FOC-negotiated jobs
- c) Working in non-FOC-negotiated jobs (e.g. multinationals, NGO's)
- d) Visiting China on short-term language study or teaching assignments (known as STEP, or Short Term Educational Programmes).

FOC Associates normally have a minimum commitment of one year. Exceptions to this would be STEP programme participants, some research students on special placements, and occasionally a six-month teaching appointment.

Preparation

All FOC Associates participate in an orientation programme to prepare them for life and work in China.

Normally all long-term FOC Associates are expected to undertake two years of full-time language study in China, unless they already have good Mandarin Chinese.

FOC is privileged to have good relationships with a number of well-known universities and colleges in China and can introduce students to them for language study.

Finances

FOC, as a non-profit corporation, relies upon the support of individuals, groups and foundations to finance its work. FOC does not provide any financial support for Associates in China. Their finances may come from a number of sources, such as salaries paid by Chinese institutions, personal savings or grants from home countries.

Spørreundersøkelse på Fjellhaug:**Vi kan tenke oss å bli misjonærer!****Av Tor Erling Fagermoen**

I Misjonssambandet er vi opptatt av misjonærrekrutteringen. I den forbindelse har Fjellhaug en viktig rolle å spille. Det er her vi har misjonærutdannelsen vår, både den nå 5- eller 3-årige Misjonshøgskolen, eller det 1-årige kurset for de som har en utdanning fra før. Her ligger også NLMs største bibelskole – en viktig rekrutteringsbase for misjonshøgskolen.

I desember 2005 ble det gjennomført en spørreundersøkelse i bibelskolen. 47 av 57 bibelskolestudenter svarte. Resultatet av undersøkelsen var oppsiktsvekkende. Hele 43 % av de spurte svarte "Ja" på spørsmålet: "Kan du tenke deg å bli misjonær?" Interessen for korttidstjeneste er også stor. Ytterligere 19 % svarte "Ja, men maks for 2 år" på det samme spørsmålet. Til sammen svarte altså 62 % at de kan tenke seg å bli misjonærer, og de fleste av dem ser i så fall for seg langtidstjeneste. På spørsmål om de i så fall kunne tenke seg å reise ut for NLM, sa 93 % "Ja". Organisasjonstilhørigheten er sterk på Fjellhaug.

Også andre spørsmål, som bakgrunn fra kristen videregående skole, hvor mye de gir til misjonen, om de har bakgrunn som misjonærbarn ble undersøkt. På spørsmålet: "Hvor mye brenner du for misjon?" plasserte 72 % seg på 6,7 eller 8 på en tenkt skala fra 1 til 10. Da vi så ba dem plassere seg på en tilsvarende skala med spørsmålet: "Hvor mye brant du for misjon før du begynte på Fjellhaug?" for å sammenligne de to, kom Fjellhaug godt ut. 77 % mente seg å brenne mer for misjon i dag enn før de begynte på Fjellhaug.

I januar 2006 ble en tilsvarende undersøkelse gjennomført i M1, som altså er første klasse av det 3-årige eller 5-årige studieløpet på Fjellhaug. Man kan også avslutte etter M1 og gå videre på andre studier, man må altså ikke ha et misjonærkall for å begynne i M1, slik det gjerne ble oppfattet tidligere.

25 av 28 fulltidsstudenter i M1 var tilstede da undersøkelsen ble utført. Og hele 96 % av de spurte svarte "Ja" på spørsmålet: "Kan du tenke deg å bli misjonær?". Ingen krysset av for alternativet om korttidsmisjon. Bare en student sier åpent: "Nei" på spørsmålet. Det er så en kan lure på om spørsmålet er feil stilt.

Hva så med sammenhengen bibelskole - misjonsskole? Det viser seg at 2/3 av M1 studenten har gått på en av NLMs 3 bibelskoler. Hele 46 % har gått på Fjellhaug. Og hele 92 % av M1-studentene har gått på en kristen videregående skole før det igjen.

Hvor mange ser i dag for seg å gå videre i M2 på Fjellhaug? 6 studenter ser pr januar 2006 for seg å begynne i M2 (1 jente og 5 gutter). 10 studenter er usikre (2 jenter og 8 gutter), mens 9 studenter (7 jenter og 2 gutter) svarer nei på spørsmålet om de ser for seg M2 neste skoleår.

Konklusjon: Undersøkelsen viser at årets bibelskolestudenter brenner for misjon. Bibelskolen er den viktigste rekrutteringsinstansen for Misjonshøgskolen. Videre finner vi at så å si samtlige av dem som begynner på Misjonshøgskolen er åpne for utreise. Et viktig spørsmål for Fjellhaug og NLM bør være: Hvordan skal NLM fange opp de fra Bibelskolen som ikke går videre til M1 og de fra M1 som ikke går videre til M2 – og som i følge undersøkelsen kan tenke seg å bli misjonærer? Og hva med dem som går videre til M2 og tar det tre- og femårige løpet – hvordan holde misjonsgnisten levende gjennom studiet?

Misjonærer til gjenbruk

Av Liv Riiser

Ta misjonærenes kunnskaper i bruk! Lød oppfordringen fra kurset som Norsk Luthersk Misjonssamband arrangerte for hjemvendte misjonærer i begynnelsen av august. I et intervju her i Vårt Land (5.8.05), peker fagkonsulent Unndis Bergås på det opplagte faktum at misjonærenes kompetanse er spesielt nyttige i et flerkulturelt samfunn.

Nyttig kunnskap

”I Norge er ofte mange ulike kulturer representert i et lokalsamfunn”, sier hun. ”For eksempel vil kunnskapen om hvordan det er å komme utenfra til et samfunn være en stor styrke som lærer for innvandrerbarn”.

Så sant. Og så selvsagt. Men likevel ikke, siden hun finner grunn til å minne om det.

Hærskare av minner

Referatet fra misjonærkurset vakte til live en hærskare av minner om alle de originale, kunnskapsrike og formidlingsglade misjonærene som var en del av min oppvekst i misjonsbyen Stavanger., De kom fra Madagaskar og Kamerun, fra Japan og Kina, de hadde med seg rare gjenstander og lassevis av lysbilder som de dukket opp med på leirer og møter. Hjemmene deres var fulle av eksotiske og snodige gjenstander fra landene de hadde vært i. Kinesiske silkesko til snørte føtter, kister i kamfetre, lakkskrin blanke som speil. Sirlig flettede kurver og treskjæringskunst fra Afrika. Eller klikkelyder fra zuluspråket og verden de kom fra, med landet de hadde gitt sitt hjerte som en del av sin

identitet. De satte farte på tilværelsen og gjorde verden større, hva hadde livet vært uten dem?

Mest fargerik

Den mest fargerike av dem alle, var kinamisjonæren Racin Kolnes. Han hadde bygd eget leirstad på Solastrand etter at Kina ble stengt for misjon, og fylt stedet med gjenstander som han på mirakuløst vis hadde fått med hjem gjennom en krigsherjet verden. Han hadde verdens fineste, rødmalte skriverbord med dragefigurer i gull, han hadde jadefigurer, silkemalerier og utskårne gudeskikkelser (misjonærenes trofé nummer en). En av dem sto på peishylla på hans kristelige leirsted. Historiene han fortalte mens vi satt samlet rundt den tykkmagete lykkeguden var nok like ofte hentet fra Baron von Münchhausen som fra Hunan, og den faresprakende pagoden som kneiset utenfor leirstedets kapell, var latet av en heilnorsk snekker. Likevel: Det duftet Kina av Racin Kolnes, det var – og er – umulig å tenke på ham uten samtidig å tenke på Kina.

Litt rare

Hvordan hadde de det, de hjemkomne misjonærene? Se, det vet jeg ikke. Det var ikke tema. Men det var nok ikke så lett alltid. Særlig ikke for barna. I ettertid kan jeg ha vondt i magen for at vi ikke tok bedre imot dem. For selv om de var greie, så var de litt rare også – syntes vi. En av dem hat for øvrig Helge Kjøllesdal og ble siden redaktør i Vårt Land, så rarere var han ikke.) riktignok snakket de standard misjonsdialekt, en språklig bastard i krysningen av stavangerdialekt og østnorsk, utbredt overalt hvor misjonen hadde sine utsendinger, ute så vel som hjemme. Men de var annerledes kledd, de hadde andre referanser (vet jeg nå), noen hadde også smertelige erfaringer fra internatskolene de hadde gått på "der ute" – det vet vi også nå.

Tenker annerledes

Misjonsvirksomheten har forandret seg. Misjonærene også. De er ikke lenger alene om å ha reist verden rundt og komme hjem med eksotiske gjenstander og spennende historier. De har til og med måttet tåle kritikk for vestlig imperialisme og andre innvikla saker. Vi tenker annerledes om det å være misjonær – og kanskje også om hva de har å bidra med i det norske fellesskapet de vender hjem til etter endt innsats.

Hvor blir de av?

Likevel har det undret meg at norsk kristenhet, og det norske samfunnet for øvrig, som er så tett befolket med misjonærer, ikke har tatt mer farge av alle dem som har vært "ute". Hvor blir de av? "Misjonærer har ofte mye å fortelle når de kommer hjem, men opplever gjerne at interessen fort dabber av", sier Unndis Bergås i intervjuet med Vårt Land. Det er en erfaring mange gjør etter en reise. Men misjonærer har helt spesielle ting å fortelle. Oppdraget deres er å komme til det innerste i forståelsen av menneskers tro og tenkemåte, for å

starte dialogen der. Vi andre stanser gjerne lenge før. Møtet mellom kulturer, tro og tenkemåter er vår tids aller viktigste utfordring. Vi har simpelthen ikke råd til å la misjonærene brenne inne med det de vet og kan.

Gjengitt med tillatelse fra forfatteren. Red.

Nytt fra Fjellhaug

Av Jan Ove Selstø

Når dette skrives mot slutten av mars legger snøhaugene ennå store her på Fjellhaug. Vi merker nok litt vår i luften. Vårkonserten i regi av elevlaget er like om hjørnet. M 3 studentene skal av gårde til sin praksismåned – denne gang til Japan, Indonesia, Peru og Kina.

Ja, faktisk til Kina. Til Henan. På invitasjon av Henan Theological Seminary i Zhengzhou. Tre studenter pluss undertegnede. Jeg skal være sammen med dem den første uken, så skal de tilbringe resten av tiden inne på gamlefeltet vårt i Nanyang distrikt.

Denne våren arrangerer FMH sammen med hovedkontoret også SYIS-kurs for Kombi-studentene og andre som hovedkontoret har håndplukket. SYIS er forkortelse for Sharpening Your Interpersonal Skills. Kursholdere vil være Unndis Bergås og Dagfinn Solheim sammen med Laura og Paul Lehre fra USA som er leder for International Training Partners som er organisasjonen bak SYIS-opplegget. Dette kursopplegget har som hensikt "to increase the knowledge, attitudes and skills of missionaries and national Christians in how they relate to family, co-workers, friends and those from other cultures.

5. og 6. mai disputerer 1.amanuensis Arne Redse ved Misjonshøgskolen i Stavanger. Da skal han forsvare sin avhandling "By grace alone" in Contexts of "Self-Cultivation". An Attempt at Contextualizing the Lutheran Doctrine of Justification to Chinese Contexts as Influenced by New Confucianism". Redse er ansatt ved FMH i 60 % innen missiologi, og FMH har sett ned en kommisjon som skal vurdere om denne doktoravhandlinga kvalifiserer til at Redse kan få opprykk til professor.

En kommisjon er også nedsatt til å vurdere et større arbeid som Sverre Bø leverer i disse dager. Det er en studie av Jesus-ordene om å "ta opp sitt kors" og "bære sitt kors". Avhandlingen har fått tittelen : "The Synoptic Logia on Crossbearing". Kommisjonen skal vurdere omavhandlingen kvalifiserer til opprykk til professorstilling. Denne oppgraderingen av undervisningspersonell ved FMH er en følge av at vi nå forvalter en mastergrad i teologi og misjon.

Misjonærutdanningen ved FMH er altså nå forlenget til et femårig studieløp, og vi tar opp nytt kull til masterstudiet også til høsten. 5 studenter startet allerede opp nå i januar.

”Blir det misjonærer av disse?” er det mange som spør. Ja, det tror vi. Her legges det i hvert fall et godt og nødvendig grunnlag for misjonærtjeneste. Behovet for misjonærer til de forskjellige misjonsfeltene blir presentert. Flere søker om å bli antatt som misjonskandidater. Men det skal legges til at behovet er større enn tilgangen på kandidater. Dette er et viktig bønneemne. Be også om at vi får en god søkning til høsten her på Fjellhaug – både til bibelskolen og misjonshøgskolen.

Til slutt. Har du ikke oppdaget det, så ta en titt innom hjemmesidene våre på www.fjellhaug.no. Nå har de blitt mye bedre!

Bokanmeldelser

Tittel: A Strategy for Ministry to Closed Areas in a Postmodern and Globalized World

Forfatter: Bjørn Brudeli

Anmeldt av: Egil Grandhagen

En strategi for misjonsarbeid i lukkede områder

NLMs misjonssekretær for Asia gjennom mange år, Bjørn Brudeli, har skrevet en avhandling som nå er godkjent for graden ”Doctor of Ministry”. Den har tittelen *A Strategy for Ministry to Closed Areas in a postmodern and Globalized World*. Arbeidet er for det meste gjort på fritiden ved siden av krevende oppgaver som misjonssekretær med mye reising. Slikt er i seg selv imponerende!

Temaet er aktuelt også for norsk misjon, og burde vekke interesse både hos misjonærer, misjonsledere og utdanningsinstitusjoner for misjonærer. Det handler om det vi med et noe upresist ord kaller ”teltnakertjeneste” i en verden som bl. a. preges av postmodernisme og globalisering. Brudeli har i høy grad forutsetninger for å gå inn i et slikt tema, både som misjonær, misjonssekretær og leder gjennom flere år for ”Forum for teltnakertjeneste” her i Norge.

Brudeli er opptatt av at vi både er forpliktet til å studere teksten, dvs. Bibelteksten, og konteksten, dvs. hva folk tenker og tror i våre omgivelser. Han bruker mye spalteplass på postmodernismen, her er god informasjon og nyttige vurderinger av en av vår tids mest dominerende ideologier. Avhandlingen er en virkelighetsnær studie, den tar oss med inn i de kulturelle

endringene som har skjedd i vårt eget land, og som danner bakteppet for det misjonsarbeid Gud har kalt oss inn i.

Kapitlet om globalisering er også svært tankevekkende. Både den teknologiske utvikling, folks reisemuligheter, og de store multinasjonale selskaperes rolle i verdensøkonomien er tankevekkende i denne sammenheng.

Den viktigste delen av avhandlingen er etter mitt syn kapitlet *Developing a strategy for Ministry by Christian Professionals within NLM*. Brudeli anbefaler her en strategi som er så generell at den er brukbar på ulike arbeidsområder. Men den er samtidig så spesifikk at den kan brukes med utbytte. Personlig har jeg tro på den, og den bør etter mitt syn i det vesentlige adopteres av NLM. Det handler altså om en teltmakerstrategi der Brudeli meget prisverdig bruker god plass på selve troverdighetsaspektet ved denne arbeidsmåten. Det er ikke uten grunn. Disippelskap er et viktig begrep i fremstillingen. Relasjonsbygging, opplæring av ledere og menighetsplanting er andre sentrale temaer. Her er mye interessant, og mange gode vurderinger.

Noen detaljer vil jeg påpeke på minussiden:

- Det hadde vært nyttig med en kortfattet historisk oversikt over hvordan denne arbeidsmåten (teltmakerstrategien) har vært anvendt opp gjennom historien. Her snakker vi jo ikke om en ny arbeidsmåte som griper tilbake til urkirkens! Kristen misjon har faktisk benyttet seg av sine utsendingers fagkompetanse opp gjennom store deler av misjonshistorien. Jesuittene hadde neppe fått fotfeste i Kina på 1500 og 1600-tallet om det ikke var for utsendingenes fremragende kunnskaper innenfor matematikk og astronomi! Eller: Den første norske Afrika-misjonær var en urmaker, som fikk sin tjeneste i Cairo for et engelsk misjonsselskap. Han arbeidet som urmaker under hele sin periode som misjonær.
- Brudelis avhandling tar ikke utgangspunkt i en hypotese som han undersøker gyldigheten av. Hans utgangspunkt er å gi teltmakerarbeidet innhold og retning. Dette gjør arbeidet mindre "akademisk", samtidig øker det stoffets nytteverdi for misjonen.
- Både analysedelen og strategidelen representerer hver for seg et utmerket arbeid. Men jeg etterlyser en bedre forbindelse mellom disse hoveddelene i avhandlingen.

Men dette er småting. Brudelis arbeid er en gave til alle oss som har tro på at teltmakermodellen er en viktig arbeidsform for misjon i vår tid. Den bør studeres og brukes av mange!

Tittel: Kirkens utfordring. Kirke av folket eller kirke for folket?**Forfatter: Sten Sørensen****Anmeldt av: Dagfinn Solheim**

Sten Sørensen (red) (2005): *Kirkens utfordring. Kirke av folket eller kirke for folket?* Dawn-Norge, Halden, 150 sider.

Dette er en undersøkelse av kirkens stilling i Norge, med særlig vekt på kirkeplanting. Den har et tiårsperspektiv på dette siden den første DAWN konferansen i Norge i 1996. Ennå tilhører 90% av det norske folk en kirke, men kun 5% går regelmessig i kirken. Et av resultatene er at menighetsplanting har lyktes mer i Norge enn i andre vest-europeiske land. Rapporten viser at Norge har et stort mangfold av kulturer. Kirken må krysse grenser for å nå ut til folket. Vi må ikke bare prøve å få folket til kirken.

Tittel: Ledelse og menighetsplanting**Forfatter: Leif S. Jacobsen****Anmeldt av: Dagfinn Solheim**

Leif S. Jacobsen (2004): *Ledelse & menighetsplanting*. Hermon, Skjetten, 205 sider.

Leif har en doktorgrad (Regent University, USA), har arbeidet ved OKS bibelskole og i Levende Ord, Bergen. Boken bygger på en undersøkelse som omfatter menighetsplantinger i Norge fra 1990 til 2000. 45 menighet er med i undersøkelsen. Disse omfatter pinsebevegelsen, Frikirken, Kristkirken, Misjonsforbundet, Baptistsamfunnet, Metodistkirken og en rekke uavhengige.

Ut fra denne undersøkelsen virker det som altfor mange menighetsplantere tilhører den konserverende, stabiliserende personlighetstypen til at man kunne forvente en betydelig vekst i de nye menighetene. Det er behov for den intuitive/følede typen som kan gi ideer og motivasjon til den intuitive/tenkende typen som er analytisk og beslutsom.

Tittel: Misjon og kultur. Festskrift til Jan Martin Berentsen**Forfatter: Thor Strandenæs (red)****Anmeldt av: Dagfinn Solheim**

Thor Strandenæs, red (2006): *Misjon og kultur. Festskrift til Jan-Martin Berentsen*. Misjonshøgskolens forlag, Stavanger. 344 sider.

Boken kommer i anledning med at Jan-Martin fyller 67 år. Jan-Martin har satt gode spor etter seg som misjonær i Japan, forsker og professor ved Misjonshøgskolen i Stavanger i mange år. Boken tar for seg et vidt spekter av temaer i forholdet mellom misjon og kultur, bibel og kultur. Boken starter med bibelske og systematiske perspektiver i forhold til religion og kultur. Deretter

tas det opp en del historiske, politiske og kulturelle dimensjoner. Artiklene har et vidt spekter. Dette kan gå ut over helheten og sammenhengen. Men samtidig gir det den enkelte artikkelen dybdeperspektiv. Det mest samlende om temaet misjon og kultur finner vi under systematisk perspektiv, og særlig i Viggo Mortensen sin artikkel.

Hvordan Bibelen skal føre oss inn i møtet mellom misjon og kultur blir noe av de svakeste i boken. I forhold til NT er det hellenismen som er i fokus. Midt inne i dette kapitlet står det noen sider om Areopagos-talen. Det spesielle ved denne enestående talen til ikke-jøder komme lite fram. Det sies at "innholdet i Areopagos-talen må karakteriseres som magert." Dette sies på bakgrunn av en sammenligning med tre andre taler (Apg 2, 3 og 13). Men det er jo nettopp forskjellen på disse som blir fremhevet av Lukas. De nevnte talene er til jøder eller israelitter: 2,14; 3,12 og 13,16. I denne talen, til atenske menn, er jo nettopp poenget at de ikke kjenner jødernes historie og heller ikke ryktet om Jesus. Når Paulus samtale med mennesker i Aten sier Lukas at "han forkynte evangeliet om Jesus og oppstandelsen". Tilhørerne derimot trodde at "han forkynte fremmede demoner" (sml gresk tekst). Talen er også et forsøk på oppklaring av denne misforståelsen. Han går langt i å sitere utsagn fra deres egen kultur (sml festskrift til Edvin Larsson som analyserer dette). Men samtidig er det en klar kritikk av avgudsdyrkelse og et kall til omvendelse (v 30). Dette står i motsetning til de argument som blir framført i artikkelen om at "målet ikke var å utvirke umiddelbar omvendelse hos tilhørerne". Resultatet av talen viser også at Paulus nådde fram og at budskapet var klart for flere. Det var nemlig flere som omvendte seg og kom til tro, to av disse er navngitt. Min hensikt med denne innvendingen er at vi ikke må legge til side denne unike misjonsforkynnelsen (ved å kalle det preevangelisering). Den har nemlig mye å gi når vi skal forkynne Guds råd til dem som overhodet ikke kjenner den bibelske historien. Vi har altfor lett for å ta med oss våre formler for forkynnelsen også når vi kommer i helt andre kulturer.

Øyvind Eide skriver om politikk, misjon og menneskerettigheter. Det er en meget aktuell og nyttig artikkel. Her kombineres prinsipielle synspunkter med erfaringer fra Etiopia. Når og på hvilken måte er det riktig og nødvendig å tale om urett og undertrykkelse? Han viser også forholdet mellom direkte arbeid for menneskerettigheter, og den indre vokster som skjer blant de kristne som en frukt av misjonsarbeidet. Noen ganger har misjonene brukt hemmelige kanaler for å nå ut med fakta om grunnleggende brudd på menneskerettighetene.

Det er ellers mange nyttige og interessante artikler vi kunne vise til. Vi får et spennende innblikk i diakoni i misjonsarbeidet i Kina. Jan Opsal tar oss inn i dialogen med islam der fem felles profeter blir presentert. Vi kan ikke gå inn på alt her, men bare anbefale boken.

De som skriver:

Hjalmar Bø er Kinamisjonær og nå misjonssekretær med ansvar for teltmakerarbeid

Bjørn Brudeli har vært misjonær på Taiwan, misjonssekretær og nå har han forskjellige oppgaver i misjonen og på Fjellhaug.

Ernst Jan Halsne er heimesekretær i NLM.

Harald Hodne har vært rektor på Nordborg videregående skole, misjonær i Peru og arbeider nå ved Gimlekollen Mediesenter.

Øystein Hauge er teltmaker i NLM.

Terje Eggebø er medlem i hovedstyret i NLM. Han arbeider i TINE og er aktiv i Misjonssalen i Sandnes

Marit Thingbø har vært misjonær i Kenya.

Ole Kristian Sameien har vært engasjert i ungdomsarbeid i Bergen og er nå arbeider i NLM, Hedmark.

Per Ove Malmin er leder for Bibelskolen på Fjellhaug, han har tidligere vært leder i KRIK og har gjort mye for Allidrett på Fjellhaug og i NLM ellers.

Hans Kristian Skaar har gått på Fjellhaug Misjonshøgskole og siden vært engasjert i ungdomsarbeid.

Lars Stensland har gått på Fjellhaug Misjonshøgskole og er nå ungdomssekretær i NLM.

Liv Riiser er journalist i Vårt Land.

Harvey Phillips er executive director i Friends of China.

Tor Erling Fagermoen har gått på Fjellhaug Misjonshøgskole, vært landsungdomssekretær i NLM og er nå lærer ved Fjellhaug skoler.